

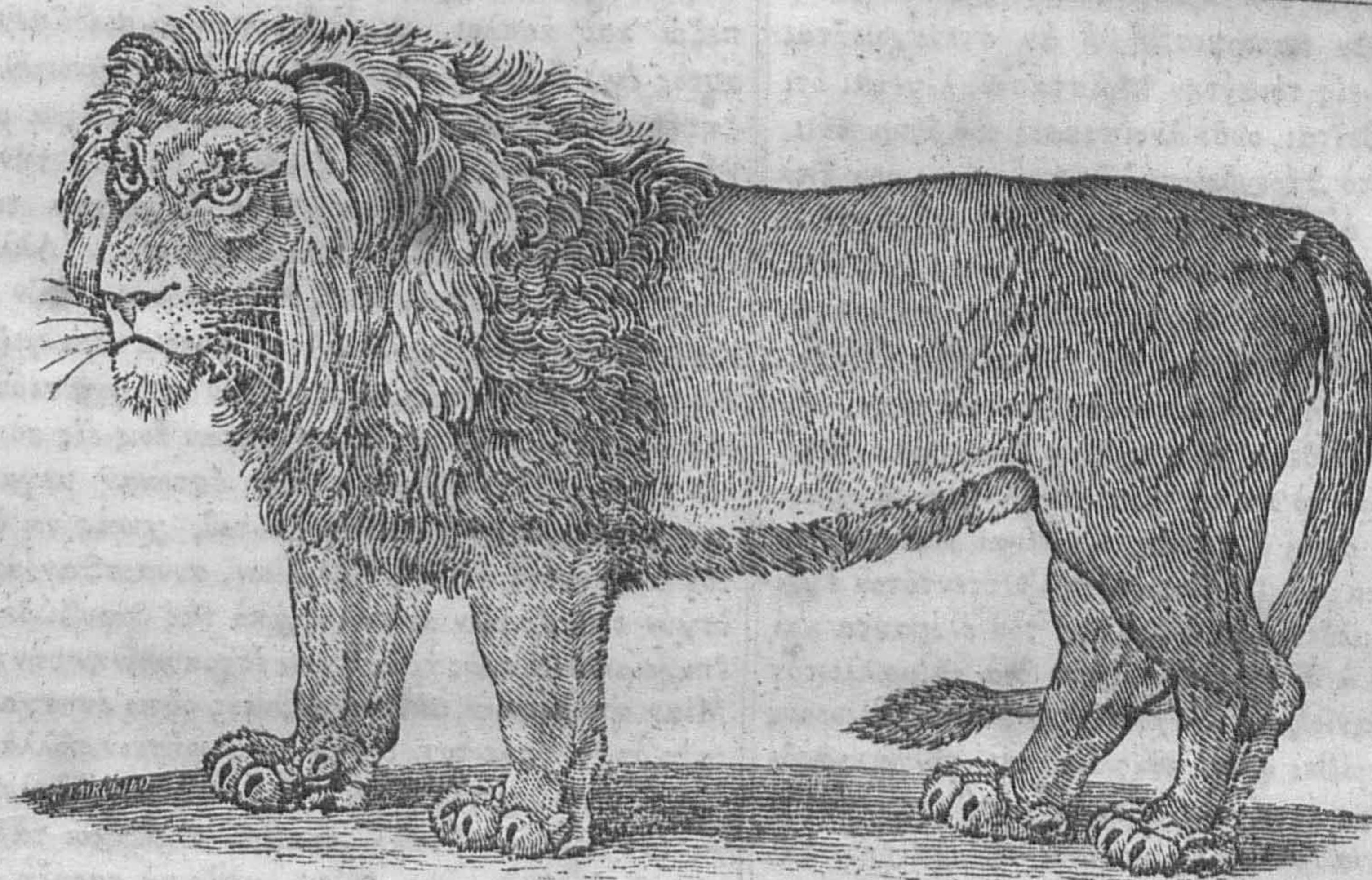
ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΜΑΡΤΙΟΣ. 1839.]

[ΑΡΙΘ. 27.

Ο ΛΕΩΝ.

Οι μεγαλύτεροι λέοντες ἔχουν ως τεσσάρων πηχῶν μῆκος ἀπὸ τὸ ρύγχος ἕως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς οὐρᾶς, ητὶς εἶναι καὶ αὐτὴ σχεδὸν δύο πήχεις μακρά. Τὸ ὑψὸς τῶν μεγαλητέρων εἶναι δύο πηχῶν καὶ ἐπέκεινα. Ἡ λέαινα, οὖσα καθ' ὅλα περίπου ἐν τέταρτον μικρότερα τοῦ λέοντος, στερεῖται καὶ ἀπὸ χαίτην.

Τὸ σχῆμα καὶ βαδισμα τοῦ ἀξιολόγου τετραπόδου τούτου εἶναι τολμηρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ. Ἐχει μεγάλην κεφαλὴν, ὡτία στρογγύλα, ὄφρυς ἀφθόνους, καὶ ὄφθαλμοὺς πυρώδεις, ἴδιαιτέρως πως λάμποντας, ὅταν ὀπωσοῦν ἐρεδισθῇ. Τὸ στῆθος εἶναι δασὺ, τριχώδης πρὸς τὸ ἄκρον ἡ οὐρὰ, χαίτη δὲ ὑποκιτρίνη μελάγχρονος κρέμεται εἰς τὰ πλαγια τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ τραχήλου του. Τὸ κυριεῦον αὐτοῦ χρῶμα εἶναι χλωμοκίτρινον, ἐπὶ τῶν πλευρῶν ὅμως καὶ τῆς γαστρὸς ἀνοικτότερον, κλίνον εἰς τὸ λευκόν. Ἡ σωματικὴ αὐτοῦ σύστασις καὶ τὰ ἐκπληκτικὰ κινήματα δειχνύουν ὅτι ἔχει ὀστᾶ, νεῦρα, καὶ μυῶνας ἴδιαιτέρως πως συνηρμολογημένα, παρέχοντα εἰς αὐτὸν δύναμιν θαυμαστὴν νὲ διώκη καὶ νὰ χαλᾶ τὰ πρὸς τροφήν του ζῶα. Μ' ὅλον αὐτοῦ τὸ μέγεθος καὶ πάχος, τόσον ἀπέχει τοῦ νὰ φαίνεται δυσκίνητος ἡ χονδροειδής, ὥστε δικαίως ἐμπορεῖ νὰ θεωρῆται ως τύπος ἰσχύος καὶ δραστηριότητος.

3 γ'.

"Οταν παροργισθῇ, ὑφόνει τὴν χαίτην, ἀκοντίζει πῦρ ἀπὸ τοὺς ὄφθαλμοὺς του, ῥυτιδόνει φρικωδῶς τὰς παρειὰς καὶ τὸ μέτωπον, δεικνύει τοὺς φοβεροὺς αὐτοῦ ὄδόντας, καὶ παριστάνει ἄγριόν τι καὶ μεγαλοπρεπὲς θέαμα, ἀδύνατον νὰ περιγραφθῇ. Οἱ διαπεραστικοὶ του ὄφθαλμοὶ ἔχουν μεμβραναν, τὴν ὁποίαν δύναται κατ' ἀρέσκειαν ν' ἀπλόνη ἐπάνωθεν αὐτῶν, καὶ ητὶς πιθανὸν νὰ ἐγέννησε τὴν κοινὴν δόξαν, ὅτι πάντοτε κοιμᾶται μὲ τοὺς ὄφθαλμοὺς ἀνοικτούς. Οἱ ὄδόντες, διατεταγμένοι ως οἱ τοῦ κάτου, εἶναι σκληρότατοι· αἱ σιαγόνες μεγάλαι καὶ δυναταί· καὶ τὰ κέντρα τῆς γλώσσης τόσον δέξα, ὥστε σχίζουν τὸ δέρμα τῶν πλειοτέρων ζώων. Ἐπειδὴ βρυχώμενος βάλλει τὸ στόμα καταγῆς, ὁ ἦχος ἀπλόνει ἐξίσου μακρὰν κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνακαλύψῃ τις τὸ καθαυτὸ μέρος, ὅθεν προέρχεται. Τοῦτο αυξάνει ἐπιπλέον τὸν εἰς τὰ ζῶα ἐμπνεόμενον τρόμον, τὰ ὁποῖα φοβισμένα φεύγουν ἐνθεν κάκεῖθεν, καὶ πολλάκις εἰς τὰ σκοτεινὰ τρέχουν εἰς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν τόπον, ὅθεν προέρχεται ὁ θόρυβος.

Γεννᾶται δὲ ὁ λέων εἰς τὰς θερμοτέρας χώρας τῆς Ἀσίας· ἀλλὰ πλεονάζει μᾶλλον εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀφρικῆς, βασιλεύων ἐπάνω τῶν ἀδυνατωτέρων τετραπόδων.

Συνήθως κατοικεῖ τὸ πυκνότερον μέρος τοῦ δάσους· βλέπεται δὲ σπανίως τὴν ἡμέραν, ἐπειδὴ τὸν ἐνοχλεῖ τὸ πολὺ φᾶς· ἀλλ' ὅπόταν ἡ νῦξ πλησιαζῃ, ἀφίνει τὸ σπῆλαιόν του, καὶ περιφέρεται ζητῶν ἄγραν, βρυχώμενος τρομερὰ, καὶ φοβίζων τὰ πλειότερα τῶν ζώων ὅσα τὸν ἀκούουν. Εἰς μόνος κτύπος τοῦ ποδός του συντρίβει τραχηλὸν ἵππου· μὲ τὴν οὐραν του καταβαλλει ἄνδρα δυνατόν· σηκόνει δ' εὐκόλως βοῦν μετρίου μεγέθους, ἢ καὶ βούβαλον, ἔλαφρωμένον ἀπὸ τὰ ἐντοσθια του. Εἰς τὸ φανερὸν δὲν προσβαλλει καθ' ὅποιουδήποτε ζώου, ἐκτὸς ἀν παροργισθῆ, ἢ ἀν στενοχωρῆται ἀπὸ πεῖναν· ἀλλ' εἰς τοιάτην περίστασιν, λέγεται δὲ οὐδὲ κίνδυνον φαβεῖται, οὐδὲ ἀντίστασις τὸν ἀποκρούει. Συλλαμβάνει δὲ τὸ Θήρευμα πηδῶν κατεπάνω του ἀπὸ μέρος ἀπόκρυφον· ἀν δῆμως ἀποτύχῃ, σπανίως ἐπιχειρεῖ καὶ δεύτερον πήδημα κατὰ ταῦ αυτοῦ ἀντικειμένου, ἀλλ' ἐπανέρχεται ἡσυχῶς εἰς τὸ δασος ὅπου ἔκειται ἐνεδρεύων. "Οταν πιάσῃ ζῶον, τὸ τινάσσει κατω, σπανίως δὲ δαγκάνει αὐτὸ πρὶν δῶσῃ τὴν θανατηφόρον πληγὴν, τὸν δῆμοιαν γενικῶς συνθένει μὲ τρομερὸν βρύχημα. Φαίνεται νὰ προτιμῇ τὸ κρέας Ὀττεντότου ἀπὸ τὸ κρέας Ευρωπαίου, ίσως διότι ὁ πρῶτας δὲν εἶναι καταφορτώμενος ἀπὸ ἐνδύματα. Δεύτερον τοῦ Ὀττεντότου ἔχει τὸν ἵππον· νοστιμεύεται δὲ πολὺ καὶ τὸν ἐλέφαντα καὶ τὴν κάμηλον. Τὰ δὲ πρόβατα, ίσως διὰ τὸ μαλλωτὸν αὐτῶν δέρμα, σπανίως τὰ ἐνοχλεῖ. Μὲ τοὺς ίσχυροὺς ὁδόντας του συντρίβει ὁστᾶ εὔκαλωτατα· πολλακις δὲ καταπίνει τὰ κλασματά των μετὰ τῆς σαρκός. "Ερεθισμένος, ἢ πενασμένος ὡν, στήνει τὴν χαίτην, καὶ κτυπᾷ τὴν οὐρὰν ἐπανω εἰς τὰ νῶτα καὶ τὰς πλευράς· εἰς τοιάτην δὲ περίστασιν ῥίφοκινδυνεύει παραπολὺ δῆμοις τὸν πλησιάση· ἀλλ' ὅταν ἡσυχάζῃ ἡ χαίτη καὶ ἡ οὐρὰ, καὶ τὸ ζῶον εὐρίσκεται εἰς διαθεσιν εἰρηνικὴν, ὁδοιπόροι εἰμποροῦν γενικῶς νὰ περάσωσι πολλὰ πλησίον αυτοῦ μ' ἐντελῆ ἀσφαλειαν.

"Η Θήλεια, μολονότι φυσικῶς ἀδυνατωτέρα, καὶ ὡς ἐπιτοπλεῖστον δειλοτέρα τοῦ ἄρρενος, εἶναι δῆμως ἀγριωτέρα ἐκείνου εἰς ὑπερασπισιν τῶν νεογνῶν της, κάμνουσα μὲ τόλμην μεγαλητέραν τὰς ἐπιδρομὰς αὐτῆς, σκοτόνυσα ὁδοιοδήποτε ζῶον ἀπαντῆση, καὶ φέρουσά τα αἱματοσταγὲς εἰς τὰ τέκνα της. "Οταν προσβληθῇ ἐνώπιον αὐτῶν, φαίνεται νὰ μὴν αἰσθάνεται τὰς ίδιας της πληγάς· μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν γῆν, καὶ τοὺς ὁφθαλμοὺς προσηλωμένας εἰς τοὺς ἐχθρούς της, ἢ σώζεται τὰ νεογνὰ, ἢ θυσιάζεται ὑπὲρ αυτῶν.

"Ο περιηγηθεὶς τὴν Ἀφρικὴν κύριος Burchell ἴστορεῖ ἀξιόλογόν τι μὲ τὸν δέοντα συναπάντημα, τὸ ἀκόλουθον.—

"Δι' ἐν ἡ δύο μίλια ὠδοιπορούσαμεν ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ, αἵτινες κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἀφθονοῦσαν ἀπὸ ὑψηλοὺς σχοίνους. Οἱ σκύλοι εὐχαριστοῦντο πολὺ περιφερόμενοι νὰ ἔξετάζωσι πάντα δασὺν τόπουν τέλος δὲ, ἀπήντησαν κάτια μεταξὺ τῶν σχοίνων, τὸ ὄπειον ἔκαμψεν αὐταὶ ν' ἀρχίσωσι σφαδρότατον γαύγισμα.

"Τηπωπτεύθημεν ἀμέσως, καὶ παρατηρήσαντες ἐβαιωθημεν, δὲ λέουτες ἦσαν ἐκεῖ. Ἐθαρρύναμεν, λοιπὸν τοὺς σκύλους νὰ ἐκβάλωσιν αὐτοὺς, καὶ μετ' ὀλίγον ἔδαμεν λέοντα καὶ λέαιναν. Αὗτη μὲν ἐξέφυγεν ὑπὸ σκέπην τῶν σχοίνων· ὁ δὲ λέων ἐξῆλθεν ἀταραχῶς, καὶ σταθεὶς μᾶς ἐκύτταζε. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἡσθανθημεν δὲ δὲν ἦτον ἀκίνδυνος ἡ θέσις μας, ἐπειδὴ τὸ ζῶον ἐφαίνετο ἐτοιμαζόμενον νὰ πηδήσῃ κατεπάνω μας, καὶ ἡμεῖς ἐστέκαμεν ἐπὶ τῆς ὄχθης, ὀλίγους μόνο· πήχεις μακρὰν, οἱ πλειότεροι ἀπὸ ἡμᾶς πεζοὶ καὶ ἄσπλοι, χωρὶς τρόπον νὰ σωθῶμεν. Καὶ αὐτὸς ἐγὼ εὑρέθην τότε πεζὸς, ἦτο δὲ ἀνωφέλητον νὰ ζητήσω νὰ φύγω. "Ελαβα λοιπὸν τὰ μέτρα μου ὅσους ἡδυνάμην καλὰ, μὲ τὰ πιστόλιά μου εἰς τὴν χεῖρα, ἐτοιμος νὰ πυροβολήσω· δοι δὲ εἶχαν τουφέκια, ἐστεκαν ταυτοτρόπως ἡτοιμασμένοι. "Αλλὰ τώρα ὥρμησαν οἱ τολμηροὶ σκύλοι ἀναμέσον ἡμῶν καὶ τοῦ λέοντος, καὶ, περικυκλώσαντες αὐτὸν, ἐγενύιζαν σφρότατα. "Αξιαθαύμαστος ἦτον ἡ γενναιότης τῶν πιστῶν τούτων ζώων· ἐπροχώρησαν ἔως εἰς τὸ πλαγιον τοῦ εὔμεγέθους κτήνους, καὶ ἐστεκαν μεγαλοφώνως κράζοντα κατὰ πρόσωπαν αυτοῦ, χωρὶς νὰ δείχνωσε τὸν ἐλαχιστὸν φόβον. "Ο λέων, συναειδενόμενος τὴν ἰσχύν του, ἐμενεν ἀκίνητος ἀπὸ τὰς θορυβώδεις αὐτῶν ἐπιχειρήσεις, πρὸς ἡμᾶς ἔχων ἐστραμμένην τὴν κεφαλήν. Μίαν στιγμὴν οἱ σκύλοι, ἰδόντες οὕτω ἐνησχολημένους τοὺς ὁφθαλμούς του, εἶχαν προχωρήσειν πολλὰ πλησίον εἰς τοὺς πόδας του, ἐφαίνοντο δὲ ὡς νὰ ἡθελαν τωόντε νὰ τὸν πιάσωσιν· ἀλλ' ἐλαβαν οἱ ἀθλοι τὰ ἐπίχειρα τῆς ἀφροσύνης των· διότι, χωρὶς νὰ ταράξῃ τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτοῦ στάσιμον, μόνον ἐσάλευσε τὸν πόδα του, καὶ παρευθὺς ἐπεσαν δύο νεκροί. Μὲ τόσον δὲ ὀλίγον κόπον ἔκαμψε τοῦτο, ὃστε μόλις ἦτον ἐπαισθητὸν τίνε τρόπῳ ἐφανεύθησαν. "Εκ τοῦ καιροῦ, τὸν ὄπαιον ἐκερδήσαμεν διὰ τῆς μεταλαβήσεως τῶν σκύλων, δὲν ἔχασμεν οὕτε λεπτόν· ἐσύραμεν κατ' αὐτοῦ· μία παλλαδιεπέρασε τὴν πλευράν του, καὶ τὸ αἷμα ἡρχισε πάραπα νὰ ρέη, ἀλλ' ἐστεκεν ἀκόμη εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν. Δὲν εἶχαμεν πλέον οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν δὲν ἐμελλε νὰ πηδήσῃ κατεπάνω μας· πᾶν τουφέκιον ἐγεμίσθη εὐθύς· ἀλλὰ κατ' αὐτοῦ ἡσυχάζειν εὐρέθημεν λανθασμένοι, καὶ μετὰ χαρᾶς ἔδαμεν αὐτὸν ἡσυχάζειν ἀναχωροῦντα, ἀν καὶ εἶχα ἐλπίσειν νὰ δυνηθῶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς νὰ πιάσω τὸν πόδα του ἀκινδύνως. "Ο λέων οὗτος ἐκρίθη ἀπὸ τὴν συνοδίαν μας ἔνας τῶν μεγαλητέων, καὶ μὲν ἐφάνη, ὡς τὸν ἐμέτρησα συγκρίνων αὐτὸν μὲ τοὺς σκύλους, ἴσομεγέθης μὲ βοῦν, ἀν καὶ ὀλιγώτερον ὄγκωδης. "Ητο βέβαια ἐπίσης μακρὺς, μολονότι κατώτερος τὸ ἀνάστημα· καὶ ἡ δαψιλῆς χαίτη ἔκαμψεν αὐτὸν νὰ φαίνεται τρομερώτατος. "Ανῆκε δὲ εἰς τὸ εἶδος τῶν λεγομένων ἀπὸ τοὺς Ὀττεντότους μαύρων λεόντων, διὰ τὸ μαυρότερον τῆς χαίτης χρῶμα· οὕτοι νομίζενται μεγαλητοὶ καὶ κινδυνωδέστεροι ἀπὸ τοὺς χλωμαὶς καλουμένους λέοντας·

“Αλλος περιηγητής κατά τὴν Νότιον Ἀφρικήν ἴστορεῖ τὰ ἐπόμενα.—Τὰ ἀμάξια μας, ὑποχρεωθέντα νὰ κάμωσι μεγάλον γῦρον, ἔφεσαν τέλος πάντων· ἐστήσαμεν δὲ τὴν σκηνὴν, καὶ, ἀφοῦ ἐτακτοποιήσαμεν τὰ πάντα, ἐπλαγιάσαμεν, ἀλλὰ μετ’ ὀλίγον μᾶς ἔξυπνισεν ἡ ταραχή· διότι περὶ τὸ μεσονύχτιον τὰ βοσκήματα καὶ ἄλογα, τὰ ὅποια ἐστεκαν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀμαξίων, ἥρχισαν νὰ πηδῶσι καὶ νὰ τρέχωσι, καὶ εἰς τῶν ἀγωγιατῶν νὰ φωνάζῃ, ὥστε καθεῖς ἄρμησεν ἔξω μὲ τὸ τουφέκιόν του. Τριάκοντα περίου βῆματα ἀπέχων τῆς σκηνῆς ἐστεκε λέων, ὅστις, ἵδων ἡμᾶς, ἐπροπάτησεν ἄλλα τόσα βῆματα μακρότερον, ὅπισθεν μᾶς ἀκάνθης, φέρων κάτι μεθ’ ἐαυτοῦ, τὸ ὅποῖον ἔγων ἐνόμισα βώδιον· ἔρριψαμεν ὑπὲρ τὰς ἔξηκοντα βολὰς εἰς τὴν ἄκανθαν, καὶ κατετρυπήσαμεν αὐτήν· δὲν ἐφανη ὅμως κίνημά τι. Ο νοτιανατολικὸς ἄνεμος ἐφύσα δυνατὰ, ὁ οὐρανὸς ἥτον αἰθρίος, καὶ ἡ σελήνη ἐλαμπε καθαρώτατα, ὥστε ἡμπορούσαμεν εύκόλως νὰ διακρίνωμεν τὰ τοσοῦτον ἀπέχοντα.

‘Αφοῦ καθησύχασαν πάλιν τὰ ζῶα, καὶ ἥρχισα νὰ βλέπω ἐὰν ἡμεδα κατὰ πάντα εἰς εὐταξίαν, παρετήρησα ὅτι ἔλειπεν ὁ φύλαξ ἀπ’ ἔμπροσθεν τῆς σκηνῆς. Ἐφωνάξαμεν μ’ ὅλην μας τὴν δύναμιν, ἀλλ’ εἰς ματην· οὐδεὶς ἀπεκρίθη· ὅθεν ἐσυμπέρανα ὅτι ὁ λέων εἶχε τὸν ἐπάρειν. Τρεῖς τέσσαρες ἐπροχώρησαν μετὰ πολλῆς προσοχῆς εἰς τὴν ἄκανθαν, διὰ νὰ ἰδωσιν ἀν ἡμπόρουν νὰ ἀνακαλύψωσιν ἵχνος τι τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ’ ὑπέστρεψαν κατατρομασμένοι, διότι ὁ λέων, σηκωθεὶς, ἥρχισε νὰ βρυχᾶται. Εὕρηκαν δὲ τὸ τουφέκιον τοῦ φύλακος, καὶ τὸν σκοῦφον καὶ τὰ σάνδαλα του. Ἐσύραμεν πάλιν περὶ τὰς ἑκατὸν βολὰς εἰς τὴν ἄκανθαν, πλὴν λέοντα δὲν ἐβλέπαμεν· ὅθεν ἐσυμπεράναμεν ὅτι ἐσκοτώθη ἡ ἔφυγε. Διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν, ἐπέμψαμεν ἔνα, δώσαντες εἰς αὐτὸν ἀναμμένον δαυλόν. Ἀλλ’ ὡς ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἄκανθαν, ὁ λέων ἐβρυζε τρομερὰ, καὶ ἐπήδησε κατεπάνω του· ἔρριψεν ἐκεῖνος τότε τὸν δαυλόν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐσυραν περὶ τὰς δέκα βολὰς, ὥστε ὁ λέων ὠπισθοδρόμησεν εἰς τὸν πρότερον αὐτοῦ τόπον.

‘Ο ρίφεις ἐπὶ τὸν λέοντα δαυλὸς εἶχε πέσειν εἰς τὸ μέσον τῆς ἄκανθης, καὶ, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν δυνατὸν ἄνεμον, ἥρχισε νὰ ἀναδίδῃ μεγάλην φλόγα, ὥστε ἥδυνάμεδα νὰ βλέπωμεν καθαρώτατα διὰ μέσου αὐτῆς. Ἐξηκολουθήσαμεν τὴν πυροβόλησιν· ἡ νὺξ παρῆλθε, καὶ ἥρχισαν τὰ χαράγματα· πᾶς ἔνας τώρα ἐνεψυχώθη, καθότι, ἐπειδὴ ἡ ἄκανθα εύρισκετο εἰς τοὺς πρόποδας ἀποτόρου λόφου, ὁ λέων δὲν ἡμπόρει νὰ φύγῃ ἐκεῖθεν χωρὶς νὰ ἐκτεθῇ ὀλότελα. Επτὰ, λαβόντες θέσιν εἰς τὰ μακρυνώτερα ἀμάξια, ἐφύλατταν αὐτὸν, ὥστε νὰ σκοπεύσωσιν ἐναντίον του ἐὰν ἥθελεν ἐκβῆν. Τέλος, πρὶν καλοφέγξῃ, ἐπροπάτησεν ἀνω τοῦ λόφου μὲ τὸν ἀνθρωπὸν εἰς τὸ στόμα του· ἔρριψαμεν δὲ τεσσάρακοντα βολὰς, χωρὶς κάμμια νὰ τὸν εῦρη, ἀν καὶ τινὲς ὑπῆγαν σιμώτατα. Οσακις τοῦτο συνέβαινεν, ἐστρεψεν ὁ λέων πρὸς τὴν σκηνὴν, καὶ ἥρχετο βρυχώμενος

πρὸς ἡμᾶς· εἶμαι δὲ γνώμης, ὅτι, ἀν τὸν ἐκτυπωῦσε κάμμια πάλλα, ἥθελεν ὄρμήσειν κατὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς σκηνῆς.

‘Αφοῦ τέλεια ἔξημέρωσε, τινὲς φρονοῦντες ὅτι ὁ λέων πρέπει νὰ ἐπληγώθη, καὶ μάλιστα νὰ ἐψόφησε διὰ τὴν πληγὴν, ἥθελησαν νὰ ὑπάγωσιν εἰς ζήτησιν αὐτοῦ, ὥστε τούλαχιστον νὰ εὑρωσι καὶ νὰ θάψωσι τὸ πτῶμα τοῦ συντρόφου των, τὸν ὅποῖον ὑπέθεταν ὅτι ὁ λέων διὰ τὴν ἀδιακοπὸν πυροβόλησιν δὲν εἶχε λάβειν καιρὸν νὰ καταφάγῃ εἰς τὸ διάστημα τῆς νυκτός. Τοὺς ἔδωκα τὴν ἀδειαν, μὲ συμφωνίαν νὰ λάβωσι πολλοὺς ἐνόπλους ‘Οττεντότους, καὶ νὰ μὴ ρίψοκινδυνεύσωσιν. Επτὰ λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνθρώπων μου, βοηθούμενοι ἀπὸ τ.σσαρακοντα τρεῖς ‘Οττεντότους, ἥκολούθησαν τὰ ἱχνη τοῦ Θηρίου, καὶ πῦραν αὐτὸ ὡς ἡμίσειαν λεύγαν μακρὰν, κείμενον ὅπισθεν μικροῦ θαμνου. Οἱ ‘Οττεντότοι ἐφώναξαν, καὶ αὐτὸς, πηδόσας ἐπάνω, ἐτρεξε νὰ φύγῃ, ἐκεῖνοι δὲ ὅλοι τὸν ἥκολούθησαν. Ο λέων τέλος ἔγυρισε, καὶ, βρυχώμενος τρομερώτατα, ἄρμησε μέσα εἰς τὸ πλῆθος. Οἱ ἀνθρώποι μου, ἀποσταμένοι καὶ συκεχυμένοι ἀπὸ τὸ τρέξιμον, ἐπυροβόλησαν μὲν, πλὴν ἀπέτυχαν· ἐκεῖνος τότε, λαβὼν ἀκόμη θάρρος πλειότερον, ἐπεσε κατεπάνω των. Ο ὁπλαρχηγὸς τώρα ἔκαμε πρᾶξιν γενναίαν εἰς βοήθειαν δύο ἀνθρώπων του· τὸ τουφέκιον τοῦ ἐνὸς δὲν εἶχεν ἐπάρειν φωτίαν, ὁ δὲ ἄλλος ἀπέτυχεν· ὁ λέων ἥτον ἥδη σιμά των, καὶ ὁ ἀρχηγὸς ‘Οττεντότος, βλέπων τὸν κίνδυνον, ἐμβῆκεν εἰς τὴν μέσην τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ λέοντος, τόσον ὅμως πλησίον, ὥστε οἱ ὄνυχες τοῦ Θηρίου ἥγγιζαν τὸ ἐπανωφόριόν του. Μὲ θαυμαστὴν ἐπιτηδειότητα καὶ ταχικηνησίαν ἀπέρριψε τὸ φόρεμα, καὶ ἐμαχαίρωσεν αὐτό. Πάραυτα, δραμόντες οἱ ἄλλοι ‘Οττεντότοι, τὸ ἐμαχαίρωσαν καὶ αὐτοί. Μ’ ὅλον τοῦτο, ὁ λέων δὲν ἐπαυσεν ἀπὸ τὸ νὰ βρυχᾶται καὶ νὰ πηδᾷ, καὶ μάλιστα ἐσύντριψε μερικὰ τῶν ὅπλων των, ἐωσοῦ μία πάλλα, εύροισά τον εἰς τὸ δυμα, ἔκαμεν αὐτὸν νὰ γυρίσῃ ἄνω κατω, καὶ τότε πλέον τουφεκισθεὶς ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐσκοτώθη. ‘Ητο δὲ Θηρίον μεγαλώτατον, καὶ πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἶχεν ἀρπάσειν καὶ καταφάγειν ἔνα ‘Οττεντότον.’

ΑΓΡΙΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ.

Εἰς τὸ νοτιανατολικὸν ἄκρον τῆς Γαλλίας, πλησίον εἰς τὰ ‘Ιταλικὰ σύνορα, εύρισκονται ἀνθρώποι τινὲς

εἰς ἄγριαν σχεδὸν κατάστασιν. Μόνον αὐτῶν ἔργον, ἐκτὸς ὀλιγωτατης αἰγοτροφίας καὶ γεωργίας, εἶναι ἡ ἀνθρακοποιία. Αἱ καλύβαι αὐτῶν εἶναι ἀγροικότατα κτισμέναι ἀπὸ λόσπην ἢ πέτρας, ἵνα μόνον ἔχουσαι θάλαμον, ὅστις ὅμως φαίνεται ὅπωσοῦν διηρημένος· τὸ πάτωμα χωρίζεται εἰς τρία μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ σαλα ἢ ἀριστητήριον, τὸ δὲ κοιτῶν, καὶ τὸ ἄλλο κτηνοστασιον. Εἰς τὸ ἀριστητήριον ἔχουν δύο πέτρας, αἵτινες χρησιμεύουν ὡς πυρεστία· τρεῖς τέσσαρες μεγαλύτεραι πέτραι ἢ κορμοὶ ξύλου συνιστοῦν τὰς καθέκλας των. Καπνοδόχη δὲν ὑπαρχει, ἀλλὰ μόνον τρύπα εἰς τὴν στέγην διὰ νὰ ἔξερχεται ὁ καπνός. Εἰς τὴν μέσην τοῦ πατώματος εἶναι ὁ κοιτῶν, ἐστρωμένος ἀπὸ ἄχυρα ἢ ἔνηρα φύλλα, τὰ ὁποῖα ἀλλάσσονται σπανιώτατα· ἐπὶ τῆς κλίνης δὲ ταῦτης πλαγιάζουν ἀναμεμιγμένοι ὅλοι, πατήρ, μήτηρ, καὶ τέκνα. Ἡ στέγη ὅμως δὲν τοὺς χρειάζεται παρὰ τὸν χειμῶνα· διότι τὸ καλοκαίριον κοιμῶνται ὅλοι ὑπαίθριοι· εἶναι μάλιστα πολλότατοι, εἰς τοὺς ὁποίους οὐδέποτε χρησιμεύει ὁ κοιτῶν, ἐπειδὴ κοιμῶνται πάντοτε εἰς τὸ ὑπαιθρον, ὅσον καὶ ἀν ἥναι τὸ φύχος ἢ ἡ δυσκρασία τοῦ καιροῦ. Ἡ τρίτη διαιρεσίς ἀπονέμεται εἰς τοὺς ὄνους, οἱ ὁποῖοι τόσον καλῶς εἶναι γυμνασμένοι, ὥστε σπανίως ὑπερπηδοῦν τὴν γραμμὴν, ἥτις χωρίζει τὸ οἰκημά των ἀπὸ τὸ οἰκημα τοῦ κυρίου των.

Οἱ ἀνθρωποι οὗτοι ἀγνοοῦν τὴν καθαριότητα, ὅχι ὀλιγότερον παρὰ τὴν τρυφήν· αἱ κατοικίαι, ὡς καὶ τὰ πρόσωπά των, ἀποιάζουν τὸν Θεατήν· τὰ μαλλία κρέμονται συμπεφυρμένα εἰς τοὺς ὄμους, καὶ τὰ γένεια δὲν ἐγγίζονται ποτὲ, ἐωσοῦ νὰ ὑπερμακρύνωσι· τότε δὲ ἀφαιροῦν αὐτὰ μὲ μάχαιραν ἢ ἄλλο κοπτερὸν ὅργανον. Ἡ ἐνδυμασία των γίνεται ἀπὸ χονδρὸν ὑφασμα, κορμένον χωρίς τινα τέχνην. ‘Μίαν τῶν ἡμερῶν,’ λέγει ὁ Γάλλος συγγραφεὺς, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐρανιζόμεθα ταῦτα, ‘ἴδα ἔνα τῶν ἀνθρώπων τούτων, ὅστις, ἀφοῦ ἠγόρασε κορματιον πανίου, ἔκβαλε μάχαιραν ἀπὸ τὴν ζώνην του, κ’ ἔκαμε δέο τρύπας εἰς αυτὸ, διὰ τῶν ὁποίων ἐπέρασε τοὺς βραχίονας του, ἐπειτα δὲ μὲ δέο μεγαλα ξύλινα καρφοβέλονα ἐστερέωσεν ἐπανω του τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο ἐπανωφόρεμα.’

Εἰς τὸ διαστημα τοῦ καλοκαιρίου οἱ ἀνθρωποι οὗτοι γενικῶς κοιμῶνται τὴν ἡμέραν· καποτε βλέπονται εἰς τὴν κορυφὴν βράχου, εἰς μεγαλην βακτηρίαν ἐπιστηριγμένοι, σκεπασμένοι ἀπὸ δέρματα, καὶ διόλου ἀκίνητοι. Τὰς νύκτας διαγουν εἰς τὰ δαση μεταξὺ τῶν βραχῶν, τὰς αἰγας φυλασσοντες ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν λύκων, αἵτινες ὑπερπεριστεύουν εἰς τὰ δάση ταῦτα. Αἱ ὁξεῖαι δὲ καὶ ἄγριαι κραυγαί των φοβίζουσι τοὺς κατὰ τύχην ἐκεῖ ὄδοιποροῦντας.

Φαίνονται σχεδὸν ἄμοιροι ἀπὸ ἴδιας. ‘Οταν ὅμιλοι πρὸς αὐτοὺς ξένοι, εἴτε εἰς πανηγύρεις, εἴτε εἰς ἄλλα μέρη ὅπου ἡ ἀνάγκη τοὺς βιάζει νὰ προστρέξωσιν, ἀποκρίνονται μόνον να, ἢ ὅχι, ἢ συχνότερον κάμνουν σχῆμα τι ἀνυπομονησίας, ἢ καὶ χασκουν ὡς μωροί. Μεταξὺ τῶν σπανίως συνομιλοῦν· πληκτική τις σιωπὴ

κυριεύει εἰς τὰ οἰκήματα καὶ τὰ δάση αὐτῶν, τὴν ὁποίαν δὲν διακόπτουν εἰμὴ ὁξεῖαι κραυγαὶ καὶ ἄγριοι ὀλυμψοὶ.

Μ' ὅλα ταῦτα, δὲν κατηγοροῦνται ὡς σκληροί, οὐδὲ ἐνοχλοῦν κατά τινα τρόπον τοὺς πολιτισμένους αὐτῶν γείτονας, ἢ τοὺς ξένους, ὅσοι κατὰ τύχην ἐμβῶσιν εἰς τὰ δριά των· εἶναι ἀπλῶς ἀμαθεῖς, καὶ τοῦτο κατὰ φυσικὸν λόγον· διότι σχολεῖα, ἢ ἄλλοι τρόποι διδασκαλίας, δὲν ὑπαρχουν μεταξύ των, καὶ προσέτει στεροῦνται, διὰ τὴν τοποθεσίαν αὐτῶν, πάσης σχέσεως μὲ πλέον καλλιεργημένους λαούς·—οὕτε ἀπὸ παράγγελμα, οὔτε ἀπὸ παραδειγμα ὡφελή θησαν ποτέ. Αἱ μόναι ἴδιαι, τὰς ὁποίας ἔχουν ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ἀμέσους χρείας των, εἶναι ἡ πίστις ἀξιογελάστων τινῶν οἰωνῶν, παλαι ποτὲ γενικῶς παραδεδεγμένων εἰς τὴν Εύρωπην.

Ἐσχατως ἔγινε μικρά τις ἡθικὴ βελτίωσις τῶν ἡμιαγρίων τούτων, χρεωστουμένη εἰς τοὺς φιλανθρωπικοὺς ἀγῶνας τῶν ἱερέων τῆς περιχώρου· παρεκκλήσια τινὰ ὀκοδομήθησαν ἐπὶ τῶν μεθορίων, καὶ ὀλίγοι τινὲς ἀκροζονται τὰ ἐκεῖ παραδιδόμενα ἡθικῆς καὶ θρησκείας μαθήματα. Μὲ τοιαῦτα μέσα, πλέον ὅμως ἐκτεταμένα, καὶ μάλιστα βοηθούμενα ὑπὸ τῆς κατασκευῆς δρόμων διὰ τῆς χώρας αυτῶν, ἐνδέχεται γρήγορα νὰ πολιτισθῶσι, καὶ οὕτω ν’ ἀποβάλῃ ἡ Γαλλία τὸ δυνειδός ὅτι ἔχει κατοίκους τόσον πολὺ μᾶλλον τῶν λοιπῶν Εὐρωπαίων ἐξευτελισμένους.

Η ΑΓΑΘΟΤΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

ΜΕ ποῖα λόγια δυνάμεθα ν’ ἀποδεῖξωμεν πᾶσαν τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ; Οἱ οὐρανοί, ἡ γῆ, ἡ θάλασσα, καὶ μάλιστα πᾶσα ἡ κτίσις, μεγαλοφώνως ἀναγγέλλουν τὴν ἀγαθότητα του. Εἰς πάντας εἶναι καλὸς ὁ Θεὸς, καὶ οἱ οἰκτιρμοί του εἶναι ἐπάνω εἰς ὅλα τῶν χειρῶν του τὰ ἔργα. Ποτὲ ὅμως δὲν φαίνεται ἡ ἀγαθότης αυτοῦ καθαρότερον παρ’ ὅταν εἰσακούῃ τοῦ λαοῦ του τὰς προσευχάς. Δὲν ἀκούει μόνον τὰς προσευχάς των, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνταμείβει διότι ἐρχονται καὶ ζητοῦσιν ἀπ’ αυτόν.

Πράττουν οἱ ἀνθρωποι ταιουτατρόπως; Ἐπεριποιήθη ποτὲ κάνεις οὕτω πτωχὸν ζητοῦντα ἐλεημοσύνην; Ἐλαβεν αὐτὸς ποτὲ ὅχι μόνον ἐλεημοσύνην καθ’ ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπιθυμίας του, ἀλλὰ καὶ μεγάλον βραβεῖον διὰ τὰς ἐνοχλήσεις του;

Τοῦτο ὅμως πράττει ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς παρακαλοῦντας αὐτόν. Τοὺς ἀνταποδίδει εἰς τὸ φάνερον, καὶ τοὺς χαρίζει ἀσυγκρίτως περισσότερα ἀπ’ ὅσα ζητοῦσιν ἡ καταλαμβάνουσι.

Ο Σολομὼν ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Θεὸν σοφίαν καὶ σύνεσιν διὰ νὰ κυβερνᾷ τὸν λαόν του, καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἔδωκε ταῦτας, καὶ προσέτει ὅσα δὲν ἐζήτησε, πλοῦτον δηλαδὴ καὶ δόξαν, ὥστε δὲν ἦτο βασιλεὺς κάνεις πλούσιος καὶ ἔντιμος ὡς ἐκεῖνος, οὕτε πρὶν αὐτοῦ, οὔτε μετ’ αὐτὸν, ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἰσραήλ.

ΤΟ ΦΟΝΙΚΟΠΟΤΑΜΟΝ.

Αντόχθορες Ἰνδοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

ΠΡΟ μιᾶς ἐκατονταετηρίδος καὶ ἐπέκεινα ἐκατοικουσεν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ἐπαρχίας τοῦ Νεοβοράκου, ἐπὶ τῶν ὄχθων ρύακος, Φονικοποτάμου σήμερον λεγομένου, μικρά τις φυλὴ Ἀμερικανῶν Ἰνδῶν. Λευκός τις, ἥγουν Ἀγγλαμερικανὸς, λεγόμενος Στάκιος, μέ τινας τέχνας τὰς ὅποιας ἐγνώριζε χρησιμεύων εἰς τοὺς ἀγρίους, ἔλαβε σιωπηλῶς τὴν ἀδειαν νὰ κατοικῇ ἐντὸς εἰς τὰ ὅριά των. ὑπῆρχε δὲ μάλιστα φιλία μεταξὺ αὐτοῦ καὶ γηραλέου τινὸς Ἰνδοῦ, Ναωμὰν τόνομα, δστις ἐσύχναζε καὶ πολλάκις ἐφιλοξενεῖτο εἰς τὸν οἶκόν του. Οἱ αὐτόχθονες Ἀμερικανοὶ οὐδέποτε μὲν συγχωροῦν ἀδικίας, ἀλλ’ οὔτε λησμονοῦν εὐεργεσίας. Ἡ οἰκογένεια συνίστατο ἀπὸ τὸν Στάκιον, τὴν σύζυγον αὐτοῦ, καὶ δύο τέκνα, ἓν ἀρσενικὸν καὶ ἓν θηλυκὸν, τὸ μὲν πενταετὲς, τὸ δὲ τριετές.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ὑπῆργεν ὁ Ναωμὰν εἰς τὴν καλύβην τοῦ Στακίου, ἄναψε τὴν σύριγγά του, καὶ ἐκάθισεν. Ἐφαίνετο σοβαρώτατος· κάποτε ἀνεστέναζεν ἐκ βάθους φυχῆς, ἀλλὰ γρῦ δὲν τοῦ ἔφευγεν. Ἡ σύζυγος τοῦ Στακίου,—ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἔλειπε,—τὸν ἡρώτησε τί τρέχει,—μήπως ἡτον ἄρρωστος. Οἱ γέρων ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, ἀνεστέναζεν, ἀλλὰ δὲν ὠμίλησε, καὶ μετ’ ὀλίγον ἐξῆλθε. Τὴν ἐπαύριον, ἐπιστρέψας, ἐφέρθη ταυτοτρόπως. Ἡ γυνὴ λοιπὸν, ἀποροῦσα, ἐδιηγήθη τὰ πάντα εἰς τὸν σύζυγόν της, ὁ ὅποιος ἐσυμβούλευσεν αὐτὴν νὰ βιάσῃ τὸν γέροντα νὰ ἐξηγηθῇ. Ὁθεν τὴν τρίτην ἡμέραν, ὅτε πάλιν ἔκαμε τὴν ἐπίσκεψιν, τὸν ἐβάρυνε πολὺ πλέον παρὰ τὸ σύνηθες. Τέλος, ὁ γέρων Ἰνδὸς εἶπεν, ‘Ἐγὼ είμαι κόκκινος, τὰ δὲ χλωμὰ πρόσωπα είναι οἱ ἔχθροί μας· διατί νὰ δηλήσω;’—‘Ἀλλ’ ὁ ἀνήρ μου καὶ ἐγὼ εἰμεδα φίλοι σου· χιλιάκις ἔφαγες ἀλάτι μαζῆ μας, καὶ χιλιάκις τὰ τέκνα μου ἐκάθισαν ἐπάνω εἰς τὰ γόνατά σου. ‘Αν ἐξεύρης τίποτε, εἴπε το·’—‘Ἄλλα θέλω χάσειν τὴν ζωήν μου, ἀν μαδητευθῆ· καὶ αἱ λευκόχροοι γυναῖκες δὲν είναι καλαι νὰ φυλάττωσι μυστικὰ,’ ἀπεκρίθη ὁ Ναωμάν. —‘Δοκίμασέ με, καὶ ἰδέ·’—‘Ομνύεις, μὰ τὸ Μέγα σας Πνεῦμα, δτι δὲν θέλεις τὸ εἰπεῖν εἰς κάνενα ἐκτὸς εἰς τὸν ἄνδρα σου;’—‘Εἰς ποῖον ἄλλον ἔχω νὰ τὸ εἴπω;’—‘Ἀλλ’ ὁμνύεις;’—‘Ομνύω, μὰ τὸ Μέγα μας Πνεῦμα,

3° γ'.

ὅτι εἰς κάνενα δὲν θέλω τὸ εἰπεῖν ἐκτὸς εἰς τὸν ἄνδρα μου.’—‘Οὔτε ἀν σὲ φονεύσῃ ἡ φυλὴ μου διὰ τὴν ἀθελησίαν σου νὰ τὸ εἴπης;’—‘Οὔτε ἀν μὲ φονεύσῃ ἡ φυλὴ σου διὰ τὴν ἀθελησίαν μου νὰ τὸ εἴπω.’

‘Ο Ναωμὰν τότε τὴν ἐγγωστοποίησεν, ὅτι διά τινας ἀδικίας τῶν ὁμογενῶν της, οἱ ὁμόφυλοι του ἡσαν παρωργισμένοι, καὶ εἶχαν ἀπόφασιν ἐκείνην τὴν νύκτανὰ σφάξωσιν ὅσους ἐπρόφθαναν λευκοὺς οἰκιστάς· ἦτι πρέπει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἄνδρα της, καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν κρυφὰ καὶ γρήγορα νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ μονόξυλόν των, καὶ νὰ καταφύγωσι πέραν τοῦ ποταμοῦ εἰς ἀσφαλές τι μέρος. ‘Κάμε γρήγορα, καὶ πρόσεχε μὴ βάλης κάνενα εἰς υποφίαν,’ εἶπεν ὁ Ναωμὰν, ἐνώ ἀνεχωροῦσεν.

‘Ἡ καλὴ γυνὴ ὑπῆργεν εἰς ἐντάμωσιν τοῦ ἄνδρος της, ὁ ὅποιος ὠφάρευεν εἰς τὸν ποταμὸν, τὸν ἐδιηγήθη τὰ τρέχοντα, καὶ, χωρὶς διόλου νὰ χάσωσι καιρὸν, ἐπροχώρησαν εἰς τὸ πλοιάριον αὐτῶν, τὸ ὅποιον κατὰ δυστυχίαν ἦτο γεμάτον ἀπὸ ὕδωρ. Ἐπέρασεν ὀλίγη ὥρα ἔως νὰ τὸ ἀδειάσωσιν· εἰς δὲ τὸ ἀναμεταξύ, ὁ Στάκιος ἐνθυμήθη τὸ τουφέκιόν του, καὶ ὑπῆργεν εἰς τὸν οἶκον νὰ τὸ ἐπάρῃ. Εἰς δλα ταῦτα ἐπέρασε καιρὸς, πολύτιμος διὰ τὴν ἀθλίαν ταῦτην οἰκογένειαν. Τοῦ Ναωμὰν αἱ καθημέραν ἐπισκέψεις, καὶ ἡ ὑπὲρ τὸ σύνηθες σοβαρότης του, εἶχαν βάλειν εἰς υποφίαν μερικοὺς ἀγρίους, οἵτινες διὰ τοῦτο παρετήρουν προσεκτικῶς τοῦ Στακίου τὰ κινήματα. Νέος τις Ἰνδὸς, βαλμένος ἐξεπίτηδες νὰ φυλάττῃ, βλέπων δλην τὴν οἰκογένειαν ἐτοιμαζομένην νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ μονόξυλον, ἐτρέξεν εἰς τὸ Ἰνδικὸν χωρίον, ἀπέχον ὡς ἓν μίλιον, καὶ ἐδωκε τὴν εἰδῆσιν. Πέντε Ἰνδοὶ συνηθροίσθησαν, ἔδραμαν πρὸς τὸν ποταμὸν, δπου ἡσαν δεμένα τὰ μονόξυλά των, ἐπήδησαν μέσα, καὶ ἡλαυναν ἐκαστος τὸ κωπίον αὐτοῦ ἐξοπίσω τοῦ Στακίου, δστις εἶχεν ἡδη προχωρήσειν ἀρκετά. Τόσον δὲ ταχέως ἐπλησίαζαν, ὥστε, δις ἀφῆσας τὸ κωπίον, ἐπίασε τὸ τουφέκιον. ‘Αλλ’ ἡ γυνὴ του ἐμπόδισεν αὐτὸν νὰ πυροβολήσῃ, εἰποῦσα ὅτι, ἀν ἐπυροβόλει, καὶ ὕστερον ἐπιάγοντο, ἡθελαν ὑποφέρειν τὰ πάνδεινα. Ἐπολεμοῦσε λοιπὸν ὁ ἀθλιος εἰς τὸ κωπίον, ἐωσοῦ ἴδρωτος ῥανίδες μεγάλαι ἐτρεχαν ἀπὸ τὸ μέτωπόν του. Τίποτε δμως δὲν ὠφέλησεν· οἱ Ἰνδοὶ τοὺς ἐπρόφθασαν, δλίγον ἀπέχοντας τῆς ξηρᾶς, καὶ τοὺς ἐγύρισαν ὀπίσω, μὲ ἀγρίους ἀλαχυμοὺς θριάμβου.

‘Αποβάντες, ἔκαυσαν τὸν οἶκον τοῦ Στακίου, καὶ ἐσυραν αὐτὸν, τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του εἰς τὸ χωρίον. ‘Ἐδῶ συνηθροίσθησαν οἱ προύχοντες τῶν γερόντων, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ Ναωμὰν, διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ τοῦ προκειμένου. ‘Ο πρόεδρος τοῦ συμβουλίου εἶπεν ὅτι κάποιος ἀνθρωπος ἴδικός των, ἀναμφιβόλως, εἶχε πράξειν ἔγκλημα καθοσιώσεως. εἰδοποιήσας τὸν λευκὸν Στάκιον περὶ τῶν σκοπῶν τῆς φυχῆς,— καὶ ἐπρότεινε νὰ ἐξετάσωσι τοὺς αἰχμαλώτους, διὰ νὰ μάθωσι ποῖος ἐδωκε τὴν εἰδῆσιν. Οἱ γέροντες ἐσταξαν εἰς τοῦτο, καὶ ὁ Ναωμὰν μεταξὺ τῶν ἄλλων. Πρῶ-

'Ινδῶν Συμβουλιοφ.

τον ἡρωτήθη ὁ Στάκιος ἀπὸ ἔνα τῶν γερόντων, ὅστις ὠμίλει Ἀγγλικὰ, καὶ διηρμήνευεν εἰς τοὺς λαιπούς. Ὁ Στάκιος δὲν ἡθέλησε νὰ προδώσῃ τὸν φίλον του. Ἡρωτήθη ἐπειταὶ ἡ γυνὴ του, ἐνῷ συγχρόνως δύο ἄγριοι ἔστεκαν ἀπειλοῦντες νὰ θανατώσωσι τὰ τέκνα, ἐὰν δὲν τὸ ὡμολόγει. Ἐξήτησε νὰ σκεπάσῃ τὴν ἀλήθειαν, μὲ λόγια ὅτι ἵδεν ὄνειρον τὴν προτεραίαν νύκτα, τὸ δόποῖον τὴν ἑτρόμαξε, καὶ διὰ τοῦτο κατέπεισε τὸν ἄνδρα της νὰ φύγωσι. ‘Τὸ Μέγα Πνεῦμα ποτὲ δὲν καταδέχεται νὰ ὀμιλήσῃ δι’ ὄνειρου εἰς πρόσωπον λευκὸν,’ εἶπεν ὁ γέρων Ἰνδός. ‘Γύναι, εἶσαι δίγλωσσος καὶ διπρόσωπος· εἰπὲ τὴν ἀλήθειαν· εἰ δὲ μὴ, τὰ τέκνα σου ἔξαπαντος θανατόνονται.’ ‘Ο υἱὸς καὶ ἡ κόρη της ἐφέρθησαν τότε πλησίον αὐτῆς, καὶ οἱ δύο ἄγριοι ἔστεκαν ἐπανωθέν των, ἔταιμοι νὰ ἐκτελέσωσιν αἵματώδεις διαταγας.

‘Ονοματίζεις,’ εἶπεν ὁ γέρων Ἰνδός, ‘τὸν κοκκινόχροον, ὅστις ἐπρόδωκε τὴν φυλήν του; Τρεῖς φοράς θέλω σ’ ἐρωτήσειν.’ Η μήτηρ δὲν ἀπεκρίθη. ‘Ονοματίζεις τὸν προδότην; Αὕτη εἶναι ἡ δευτέρα φορά.’ Η ἀδελία μήτηρ ἐκύτταξε τὸν ἄνδρα της, ἐπειτα δὲ τὰ τέκνα της, καὶ ὠμματίσατε τὸν Ναωμάν, ὅστις ἐκάθητο καπνίζων μὲ ἀτάραχον σοβαρότητα. ‘Ἐσφεγγε τὰς χεῖρας της, ἐδάκρυσε, ἀλλὰ δὲν ἤνοιξε στόμα. ‘Ονοματίζεις τὸν προδότην; Αὕτη εἶναι ἡ τρίτη καὶ τελεταία φορά.’ Η στενοχωρία τῆς μητρὸς ὑπερηφύσησε, πάλιν ἕρριψε βλέμμα εἰς τὸν Ναωμάν, ἀλλ’ ἡτο φυχρὸν καὶ ἀκίνητον τὸ δῆμα του. Παῦσις στιγμιαία ἡκολούθησε, καὶ τὰ δργανα τοῦ θανάτου ἦσαν ύψωμένα ὑπὲρ κεφαλῆς τῶν τέκνων, τὰ ὅποια παρεκάλουν τὴν μητέρα των νὰ μὴν ἀφήσῃ νὰ τὰ σκοτώσωσι.

‘Στάσου,’ ἐφώναξεν ὁ Ναωμάν. Πᾶν δῆμα ἐστράφη πρὸς αὐτόν. ‘Στάσου,’ ἐπανέλαβε μὲ τόνον ἔξουσίας. ‘Λευκὴ γύναι, ἐφύλαξες τὸν λόγον σου μέχρι τελευταίας στεγμῆς. Ἐγὼ εἶμαι ὁ προδότης. Ἐφαγα ἀπὸ τὸ ἄλας, ἐθερμάνθην εἰς τὸ πῦρ, ἐμέθεξα τῆς φιλορρασμῆς τῶν Χριστιανῶν τούτων λευκῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγὼ τοὺς ἐφανέρωσα τὸν κίνδυνον. Εἶμαι μαραμένος, ἀφυλλος, ἀκλωνος κορμός· κατακόφετέ με, ἀνθέλετε· εἶμαι ἔτοιμος.’ Ολολυγμὸς ἀγανακτήσεως ἤχησε πανταχόθεν. ‘Ο Ναωμάν κατέβη ἀπὸ τὸ λοφί-

διον ὃπου ἐκάθητο, περιετύλιξε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μὲ τὸν δερμάτινον μανδύαν του, καὶ ὑπέκυψεν εἰς τὸ πεπρωμένον. Ἐπεσε νεκρὸς εἰς τοὺς πόδας τῆς γυναικὸς, μ’ ἔνα κτύπον τοῦ πελέκεως.

‘Αλλ’ ἡ θυσία τοῦ γέροντος Ἰνδοῦ, καὶ τὸ ἀμετάτρεπτον τῆς Χριστιανῆς, δὲν ἥρκεσαν εἰς σωτηρίαν τῶν ἐπιλοίπων. Ἐχαθησαν—πῶς, εἶναι περιττὸν νὰ εἰπωμεν· ἡ δὲ μνήμη τῆς συμφορῆς αὐτῶν διατηρεῖται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ τερπνοῦ ρύακος, ἐπὶ τῶν ὄχθῶν τοῦ ὄποιου ἔζησαν καὶ ἀπέθαναν,—διότι μέχρι τῆς σήμερον Φονικοπόταμον αὐτὸν καλοῦσι.

ΠΕΡΙ ΝΗΣΤΕΙΑΣ.

ΔΕΝ εἶναι ἀμφιβολία ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ἐνήστευαν εἰς τινὰς περιστασεις, ἐνόνοντες τὴν προσευχὴν μὲ τὴν νηστείαν, ἀλλ’ ὅχι πολλὰς ἡμέρας ἀλλεπαλλήλους, οὐδὲ περιοδικῶς εἰς ὥρας τινὰς τοῦ ἔτους ὥρισμένας. Οἱ μετ’ αὐτοὺς, κατὰ μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ἀπὸ Χριστοῦ ἐκατονταετηρίδα, ἐπρασσαν τὸ αὐτὸν, ἀφίνοντες δῆμας εἰς καθένα τὴν ἄδειαν νὰ νηστεύῃ ὅσον ἡθελε, καὶ δὲ ἡθελε, καὶ ἡ νηστεία των ἡτο παντελής ἀποχὴ τροφῆς. Μόνην περιοδικὴν νηστείαν εἶχαν, εἰς μνήμην τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ, τὴν πρὸ τοῦ Πασχα ἑβδομάδα, τὴν ἐπονομασθεῖσαν μεγάλην. Τινὲς θέλουν, ὅτι ἐφύλασσαν καὶ τὴν νηστείαν τῆς Τετραδος καὶ τῆς Παρασκευῆς. Τὴν τρίτην ἀπὸ Χριστοῦ ἐκατονταετηρίδα ἐνομίσθησαν ἀπὸ πολλοὺς αἱ περιαδικαὶ νηστεῖαι ἀναγκαιότεραι (εἰς τὰς ὁποίας οἱ Δυτικοὶ Χριστιανοὶ ἐπρόσθεσαν καὶ τὴν νηστείαν τοῦ Σαββατου)· ἡ νηστεία δῆμας δὲν ἦτα (τούλαχιστον εἰς πολλοὺς) παντελής ἀποχὴ τροφῆς, ἀλλὰ διακριτις βρωμάτων, ζώων χερσαίων ἢ θαλασσίων, ἢ καὶ ξηροραγία. Τὴν τετάρτην ἀπὸ Χριστοῦ ἐκατονταετηρίδα, πρώτη ἡ συγκροτηθεῖσα κατὰ τὸ 341 ἔτος ἐν Γαγγρα σύνοδος ἐκύρωσε τὰς νηστείας, λέγουσα, ‘Εἰ τὶς τῶν ἀσκουμένων χωρὶς σωματικῆς ἀνάγκης ὑπερηφανεύοιτο, καὶ τὰς παραδεδομένας νηστείας εἰς τὸ κοινόν, καὶ φυλασσομένας ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας παραλίοι, ἀναθεματικά ἔστω.’ Περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἔλεγε καὶ ὁ Κύριλλος Ἱεροσολύμων, ‘Νηστεύομεν οἴνου τε καὶ κρεῶν ἀπεχάμενοι, οὐχ ὡς βδελύγματα μισοῦντες, ἀλλὰ τὸν μισθὸν προσδοκῶντες, κτλ.’ Πρὸς τὰ τέλη δῆμας τῆς αὐτῆς ἐκατονταετηρίδος ἀλλος πατὴρ ἐκκλησιαστικὸς, ὁ Αὐγουστῖνος, ἔλεγε, ‘Ποίας ἡμέρας χρεωσταῦμεν, καὶ ποίας ὅχι, νὰ νηστεύωμεν, περὶ τούτου δὲν εύρισκω τὶ ὥρισμένας ἀπ’ ἐντολῆς τοῦ Χριστοῦ ἢ τῶν Ἀποστόλων.’

Περὶ δὲ τῆς πρὸ τοῦ Πάσχα λεγομένης μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, πρώτη ἡ κατὰ τὰ 366 ἔτος συγκροτηθεῖσα εἰς τὴν Λαοδίκειαν σύνοδος τοπικὴ λέγει, ‘Δεῖ πᾶσαν τὴν τεσσαρακοστὴν νηστεύειν ξηροραγοῦντας.’ Ο κανὼν ἀποβλέπει μόνην τὴν Λαοδίκειαν καὶ τὰς περὶ αὐτὴν χώρας, ἐπειδὴ ἄλλοι εἰς ἄλλους τόπους οὐτε εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν οὔτ’ εἰς τὸ εἶδος τῆς τροφῆς

εσυμφωνοῦσαν. Ἡ ξηροφαγία ἡ ὠμοφαγία ἐψυλέσσετο ἀπὸ τινὰς, ἀλλὰ μόνην τὴν μεγάλην ἐβδομάδα, γίγουν τὰς ἔξ ἡμέρας τὰς πρὸ τῆς Ἀναστοσ. ως, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἐπιφανιος, τῆς αυτῆς καὶ οὗτος ἐκατονταετηρίδος πατέρ. ‘Τὰς δὲ ἔξ ἡμέρας πρὸ τοῦ Πασχα ἐν ξηροφαγίᾳ διατελοῦσι ποντες οἱ λαοὶ, φημὶ δὴ ἄρτῳ καὶ ἄλι καὶ ἴδαι τότε χρώμενοι πρὸς ἑσπέραν’ σιωπᾶν περὶ τῆς νηστείας τῶν πρὸ τῆς ἑξαημέρου ταύτης λοιπῶν ἡμερῶν τῆς τεσσαρακοστῆς. Ἀναπληρόνει τὴν σιωπὴν ταύτην ὁ Εἰρηναῖος, ἐπίσκοπος Λουγδούνου, ἀκμήσας περὶ τὰ τέλη τῆς δευτέρας ἀπὸ Χριστοῦ ἐκατονταετηρίδος, ὅτε ἡ τεσσαρακοστὴ δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐμβῆν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἡ καν δὲν ἦτον ἀκόμη κοινὴ εἰς ὅλας τὰς κατὰ μέρος ἐκκλησίας. ‘Ιδοὺ τί λέγει γροφῶν πρὸς τὸν Ποπαν Βίκτορα· ‘Οὐδὲ γὰρ μόνον περὶ τῆς ἡμέρας ἐστὶν ἡ ἀμφισβήτησις, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ εἶδους αιτοῦ τῆς νηστείας. Οἱ μὲν γὰρ οἴονται μίαν ἡμέραν δεῖν αιτοῦνται νηστεύειν, οἱ δὲ, δέο· οἱ δὲ, καὶ πλειονας· οἱ δὲ τεσσαρακοντα ἥρας τε ἡμερινὰς καὶ νυκτερινὰς συμμετροῦσι τὴν ἡμέραν αὐτῶν. Καὶ τοιαύτη ποιιλία τῶν ἐπιτηρούντων οὐ νῦν ἐφ' ἡμᾶν γεγονοῦται, ἀλλὰ καὶ πολὺ πρότερον ἐπὶ τῶν πρὸ ἡμᾶν, καὶ οἱ δὲν ἔλαττον ποντες οὔτοι εἰρήνευσαν τε, καὶ εἰρηνεύομεν πρὸς ἄλλήλους· καὶ ἡ διαφωνία τῆς νηστείας τὴν ὄμονοιαν τῆς πίστεως συνίστησι.’ Ἐδῶ βλέπεις τέσσαρας διαφορὰς τῶν νηστεύοντων· οἱ μὲν ἐνήστευαν μίαν μόνην ἡμέραν, τὸ μέγα Σαββατον· οἱ δὲ, δέο, γίγουν τοῦτο καὶ τὴν πρὸ τούτου Παρασκευήν· ἄλλοι πλειοτέρας, δηλονότι τὴν ἑξαήμερον ὅλην τῆς μεγολης ἐβδομάδος· καὶ τινὲς τελευταῖον, τεσσαρακοντα μόνας ἥρας ἀδιακόπους, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὴν μεγάλην Παρασκευήν, καὶ λογαριζόντες αιτὰς ὡς μίαν ἡμέραν. Τοῦτο λύει τὴν ἀπορίαν τοῦ ιστορικοῦ Σωκρατοῦ, διὰ τί, διαφέροντες τόσον οἱ νηστευταὶ, ὡνόμαζαν ὅμως ὅλοι συμφώνως τὴν νηστείαν Τεσσαρακοστήν. Εἰς τὴν Ῥώμην (λέγει) ἐνήστευαν τρεῖς ἐβδομάδας ἀκολούθους· ‘Τρεῖς πρὸ τοῦ Πασχα ἐβδομάδας, πλὴν Σαββάτου καὶ Κυριακῆς, συνημμένας νηστεύοντιν’ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅλην, τὴν Ἰλλυρίαν καὶ τὴν Ἀλεξανδρείαν, ἔξ. ‘Πρὸ ἐβδομάδων ἔξ τὴν πρὸ τοῦ Πασχα νηστείαν νηστεύονται, τεσσαρακοστὴν αιτὴν ὄνομάζοντες’ ἄλλου δὲ ἥρχιζαν τὴν νηστείαν πρὸ ἑπτὰ ἐβδομάδων, ἀλλ’ εἰς τρόπον, ἀστε νὰ νηστεύωσι τρεῖς μόνας πενταημέρους καὶ ἀνακολούθους νηστείας· ‘Ἄλλοι πρὸ ἑπτὰ τῆς ἑορτῆς ἐβδομάδων τῆς νηστείας ἀρχόμενοι, καὶ τρεῖς μόνας πενθημέρους ἐκ διαλειμμάτων νηστεύοντες, οὐδὲν ἥττον καὶ αὐτὸι τεσσαρακοστὴν τὸν χρόνον τοῦτον καλοῦσι. Καὶ θαυμάσαι μοι ἐπεισι πῶς οὗτοι, περὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν διαφωνοῦντες, τεσσαρακοστὴν αιτὴν ὄνομάζουσι.’ Παύει τὸν θαυμασμὸν, καὶ λύει τὴν ἀπορίαν, ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, λέγων περὶ τοῦ Χριστοῦ, πειραζομένου εἰς τὴν ἔρημον ἀπὸ τὸν διάβολον, ‘Καὶ νηστεύσας ΗΜΕΡΑΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΝΥΚΤΑΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ,

Ἴστερον ἐπείνασε.’ Τὴν τεσσαρακονταήμερον ταύτην τελείαν ἀποχὴν ἀπὸ βρώματα ἥθελησαν ὄπωσοῦν νὰ είκονίσωσιν οἱ παλαιοὶ Χριστιανοὶ, ἀπέχοντες ὀλότελα ἀπὸ βρώματα ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΩΡΑΣ ΗΜΕΡΙΝΑΣ ΚΑΙ ΝΥΚΤΕΡΙΝΑΣ κατὰ τὴν ἀνωτέρω μαρτυρίαν τοῦ Εἰρηναίου. Καὶ χρίνω πιθανὸν ἡ μᾶλλον βέβαιον, ἔτι ἀπὸ τὴν τεσσαρακοντα ὥρῶν ταύτην ἀποχὴν ἥρχισεν ἡ πρὸ τοῦ Πασχα νηστεία, τῆς ὁποίας ἐκείτα ηὕξησαν κατὰ μικρὸν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ἔως νὰ τὴν καταφέρωσιν εἰς ἀληθινὴν τεσσαρακοντα ἡμερῶν νηστείαν.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς διαφωνίας εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν τῆς νηστείας· ἀλλὰ δὲν ἡσαν συμφωνότεροι οιδεν εἰς τὸ εἶδος τῶν ἀπαγορευμένων βρωμάτων. ‘Ιδαμεν ὅτι εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Τεροσολύμων Κυρίλλου (τεταρ. ἐκατονταετηρ.) ἀπεῖχαν, ὡς ἀπέχομεν καὶ σήμερον, ἀπὸ κρέατα (γίγουν χερσαίων ζώων σόρκας) δὲν μᾶς λέγει ὅμως ὁ Κύριλλος, ἀν ἡ τοιαύτη ἀποχὴ ἥτο κοινὴ εἰς ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, ἡ ἀνέγινετο μόνον εἰς τὴν Παλαιστίνην καὶ τοὺς πλησιοχώρους τόπους. Πιθανὸν ὅτι δὲν ἥτο κοινὴ, ἀλλ’ ἐπεκρατεῖ ἀκόμη (εἰς τινὰς καν μερικὰς ἐκκλησίας) ἡ ἀρχαιοτέρα διαφορὰ, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ μὲν ἀπεῖχαν ὀλότελα ἀπὸ ἐμψυχα, οἱ δὲ ἐγείνοντο μόνα ὄφαρια, καὶ ἄλλοι μετὰ τῶν ὄφαρίων καὶ ὄρνεα, διισχυριζόμενοι ὅτι καὶ τὰ πτηνὰ ἀπὸ τὰ ὄντα ἐγεννήθησαν ὡς τὰ ὄφαρια (κατὰ τὸ ‘έξαγαγέτω τὰ ὄντα ἐρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν καὶ πετεινὰ πετόμενα,’ κτλ.) ἄλλοι ἀπεῖχαν ἀπὸ αὐγὰ, καὶ ἀπὸ καρποὺς δένδρων· ἄλλοι ἐτρωγαν ξηρὸν μόνον ἄρτον, καὶ ἄλλοι ἄλλως, ὡς λέγει· ‘Οἱ μὲν γὰρ πάντη ἐμψύχων ἀπέχονται· οἱ δὲ τῶν ἐμψύχων ἵχθυς μόνους μεταλαμβανουσι· τινὲς δὲ σὺν τοῖς ἵχθυσι καὶ τῶν πτηνῶν ἀπογεύονται, ἔξ ὄντας καὶ αὐτὰ, κατὰ τὸν Μωϋσέα, γεγενῆσθαι λέγοντες· οἱ δὲ καὶ ἀκροδρύων καὶ ὡῶν ἀπέχονται· τινὲς δὲ καὶ ξηροῦ ἄρτου μόνου μεταλαμβανουσιν· ἄλλοι δὲ οὐδὲ τούτου. ‘Ἐτεροι δὲ, ἄχρις ἐννατης ὥρας νηστεύοντες, διάφορον ἔχουσι τὴν ἐστίασιν.’ — ΚΟΡΑΗΣ.

ΠΕΡΙ ΑΙΓΥΠΤΟΥ.

Η ΑΙΓΥΠΤΟΣ εἶναι χώρα, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ῥώμη ἐβλεπαν μὲν θαυμασμόν· αὐτοῦ ἐγεννήθη ὁ Μωϋσῆς, ὁ μέγας νομοθέτης καὶ ἐλευθερωτὴς τοῦ Ισραήλ, καὶ αιτοῦ, βρέφος ὃν, μετεκομίσθη ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου διὰ ν’ ἀποφύγη τὴν ρομφαίαν τοῦ Ἡρώδου· εἶναι χώρα, περισπούδαστος εἰς τὸν ἀρχαιολόγον, τὸν φιλόσοφον, τὸν φυσικὸν, καὶ, πρὸ πάντων, εἰς τὸν εὐσεβῆ τῆς Γραφῆς ἀναγνώστην· εἶναι τῷντι χώρα, ἡ τις ἐνήργησε τὰ μέγιστα ἐπάνω εἰς τοὺς Ἑλληνας καὶ Ῥωμαίους, καὶ δι’ αὐτῶν ἐπάνω εἰς ὅλα τὰ πολιτισμένα ἐθνη.

‘Απὸ τὸν καιρὸν τοῦ Ἡροδότου, τοῦ ἀρχαιοτάτου ὡς καὶ αὐθεντικωτάτου τῶν ὅσοι περὶ αὐτῆς ἐπραγμάτευ-

Σησαν ιστορικῶν, ὑπῆρξαν ἀπαραλλάκτως ὅμοια τὰ ὄρια της. Ἐκ τῆς Μεσογείου ἔως εἰς τοὺς καταρράκτας τῆς Συήνης καὶ τὴν Ἐλεφαντίνην νῆσον, τὸ μῆκος αὐτῆς, εἴτε ἐπὶ Μωϋσέως, Ἡρόδοτου, τῶν Πτολεμαίων, ἢ καὶ ἐφ' ἡμερῶν μας, εἶναι σωστὰ 600 μίλια. Τοσοῦτον εἶναι ἀκριβῶς καὶ τὸ μῆκος τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἀπὸ τὴν πρὸς μεσημβρίαν νῆσον Οὐῆκτιν ἔως εἰς τὸ βορειότατον τῆς Σκωτίας ἄκρον. Τὸ κατὰ μέσον ὄρον πλάτος τῆς Αἰγύπτου εἶναι δέκα μίλια· διότι, ἀν καὶ εἰς τινας τόπους φθάνῃ εἰς 50, εἰς ἄλλους εἶναι μόνον δύο. Τὴν ὑπερβολικὴν ταύτην στενότηταν ὑποδηλοῦντες οἱ ἀρχαῖοι, ἔλεγαν ὅτι δύο ἀνθρώποι στεκόμενοι ἐπὶ τῶν ἄκρων αὐτῆς ἡμπόρουν ν' ἀκούσωσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον.

Τὸ κατὰ μέσον ὄρον πλάτος τῆς Μεγάλης Βρετανίας εἶναι 100 μίλια, διὸν καὶ περιέχει δεκάκις τόσα τετραγωνικὰ μίλια, δσα ἢ Αἰγυπτος· ἀλλ' εἰς τὴν μικρὰν ταύτης περιοχὴν ἔζων ἐπὶ Πτολεμαίων περὶ τὰ 20,000,-000 κατοίκων, καὶ πιθανὸν ὅτι ἀρχαιότερα ἦτον ἔτι πολυανθρωπότερα· ἐνῷ καθ' ὅλην τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, περικλειομένης καὶ τῆς Ἰρλανδίας, ὑπάρχουν μόνον 25 ἑκατομμύρια ψυχῶν, καὶ, μ' ὅλον τοῦτο, δὲν λείπουν παράπονα ὅτι ὁ τόπος ὑπερπλήθει.

Σημειωτέον ὅτι, ἀν καὶ ὑπῆρχε τοσαύτη πολυανθρωπία εἰς τὴν Αἰγύπτον, δὲν φαίνεται ὅμως νὰ ἔγινοντο μετοικεσίαι εἰς ἄλλας χώρας. Κάμμιαν ἐντύπωσιν δὲν ἔκαμεν εἰς τὰ γειτονικὰ τῆς Ἀφρικῆς μέρη, ἥτις τότε, ὡς καὶ σήμερον, ἦτον ἐν γένει ὀλιγάνθρωπος.

Εἰς τίνα ἀποδώσωμεν τὴν πολυανθρωπίαν ταύτην τῆς Αἰγύπτου; τίνι τρόπῳ τοσοῦτον ἔξεπέρασε τῆς μεγάλης ἕκείνης ἡπείρου ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη; τῆς Αἰγυπτιακῆς μεγαλειότητος ἀληθινὴ πηγὴ ἐστάθη ὁ ποταμὸς Νεῖλος,—ποταμὸς ὁ πλέον ἀξιόλογος τῶν ὅσοι ῥέουν ἐπάνω εἰς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Οὗτος φημίζεται ἔξισου εἰς τὰς Ἱερὰς Γραφὰς καὶ εἰς τοὺς ἔξωτερικοὺς συγγραφεῖς. Ο Νεῖλος διαφέρει ἀπὸ τοὺς πλειοτέρους τῶν ἄλλων ποταμῶν κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν στομάτων του. Ο Ὄμηρος καλεῖ αὐτὸν ἐπ τάστομον. Επειδὴ δὲ οἱ ἀρχαῖοι ἐσεβάζοντο μεγάλως τὸν ἀριθμὸν ἐπ τὰ, τοῦτο ηὔξανε τὴν πρὸς τὸν Νεῖλον ὑπόληψιν.

Ἄλλο τί ἰδίωμα ἔχει ὁ Νεῖλος, δτι συγίσταται ἀπὸ ἔνα μόνον ρύακα, οὐδὲν λαμβάνων παραποτάμιον διὰ 1200 μίλια ἐκ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ. Κατὰ τοῦτο εἶναι ἀνόμιος παντὸς ἄλλου ποταμοῦ. Εἰς τὸν Ἡρόδοτον ἐφάνη τόσον μεγαλοπρεπής, ὥστε καλεῖ αὐτὸν μονάρχην τῶν ποταμῶν.

Άλλο τοῦ Νείλου ἰδίωμα εἶναι τὸ ἐπικαλύπτον τὴν πηγὴν αὐτοῦ σκότος. Χιλιάκις ἐπροβλήθη, Πόθεν πηγάζει; ἀλλὰ μέχρι τῆς παρούσης στιγμῆς μένει ἄγνωστον. Καμβύσης, ὁ μονάρχης τῶν Περσῶν, ὁ κυριεύσας τὴν Αἰγύπτον, ἀπέστειλε δύο ἐκστρατείας διὰ νὰ ἔξακριβώσωσι τοῦτο, τὴν μὲν διὰ τῆς Λιβυκῆς ἐρήμου, τὴν δὲ ἀπὸ τὸν δρόμον αὐτὸν τοῦ ποταμοῦ. Ή-

πρώτη δὲν ὑπέστρεψε ποτὲ, χαθεῖσα ἀναμφιβόλως εἰς τὰς καυστηρὰς ἄμμους τῆς ἐρημίας· ἢ δὲ ἐδιώχθη ὅπιστα ὑπὸ τῶν ἐντοπίων, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ τὸ σκοπόμενον.

Καὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἔστειλεν, ὡς ὁ Καμβύσης, δύο ἐκστρατείας, τὴν μὲν διὰ τῆς ἐρήμου, τὴν δὲ διὰ τοῦ ποταμοῦ. Ἡ δευτέρα συνοδία ἔχαθη· τῆς δὲ πρώτης ἔστησε τὴν πρόοδον ἡ Θερμότης, αἱ τῆς ἄμμου ἀνεμοταραχαὶ, καὶ ὁ χαμὸς τῶν ζωοτροφῶν των, ὥστε ὑπέστρεψαν ἀπρακτοί.

Πολλὰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις ἔκαμαν ἔκτοτε, τὰς μὲν οἱ ἀπόστολοι τῆς Ρώμης κατὰ τὸν μεσαιῶνα, τὰς δὲ μόναρχοι τινὲς Εὐρωπαῖοι εἰς ἐποχὰς ὀψιμωτέρας. Ο περιβόητος Μύγγος Πάρκ ἔκαμε δύο ἐκστρατείας, ἐφονεύθη δὲ ὑπὸ τῶν ἐντοπίων. Εντὸς τῆς τελευταίας πεντηκονταετηρίδος διάφοροι ἄλλοι περιηγηταὶ Ἀγγλοι ἔζητησαν νὰ εῦρωσι τὴν πηγὴν τοῦ Θαυμασίου τούτου ποταμοῦ, ἀλλ' ἔτι ὑπεκφεύγει πᾶσαν ἔρευναν, καὶ μέχρι τῆς σήμερον δὲν ἐσηκώθη ὁ καλύπτων αὐτὴν πέπλος. Ο διάσημος περιηγητὴς Bruce ἐνόμισεν ὅτι εἶχε κάμειν τὴν ἀνακάλυψιν, ἀλλ' ἔκτοτε ἀπεδείχθη λανθασμένος.

Άλλο ἰδίωμα τοῦ Νείλου εἶναι ὡς περιοδικὴ αὐτοῦ πλημμύρα. Ως πρὸς τὰς πλημμύρας ἄλλων μεγίστων ποταμῶν, καθὼς τοῦ Ὀρονόκου εἰς τὴν Νότιον Αμερικὴν, τοῦ Μισσισσίπου καὶ Μισσουρίου εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, τοῦ Γάγγου εἰς τὴν Ἰνδοστάν, καὶ ἄλλων ἀλλαχοῦ, τὸ αἴτιον εἶναι πρόδηλον. Πάντοτε προηγοῦνται αὐτῶν βροχαὶ ἀφθονοι, ὡς χιόνος διαλύσεις. Άλλ' ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Νείλου βλέπει ὁ περιηγητὴς τὸν ποταμὸν ἀρχίζοντα νὰ ἀναβαίνῃ, εἰς καιρὸν ὅτε οὐδὲ βροχὴ ἐπεσεν, οὐδὲ ἀνεμοι τινὲς ἴδιαιτεροι ἐπνευσαν, οὐδὲ νέφος καν ἐφάνη εἰς τοὺς οὐρανούς. Τὰ ὄδατα ἀρχίζουν νὰ ἀναβαίνωσι περὶ τὴν 9—21ην Ιουνίου, καὶ ἔξακολουθοῦν ἐωσοῦ γίνεται πέλαγος ὡς Αἰγυπτος ὅλη· τότε δὲ, εἰς προσδιωρισμένην χρόνου περίοδον, πίπτουν βαθμηδὸν, καὶ, ἐπανερχόμενα εἰς τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ, ρέουν ὡς ἀρχήτερα μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ αὐτοῦ καιροῦ τὸ προσεχὲς ἔτος. Εἴρανε τὸν Νεῖλον, καὶ ὡς Αἰγυπτος ἡθελε καταντήσειν ἐρημία· τωόντι, ὡς ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι, ὡς Αἰγυπτος δῶρόν ἔστι τοῦ Νείλου. Αἱ πλημμύραι αὐτοῦ νομίζεται γενικῶς ὅτι προέρχονται ἀπὸ τὰς βροχὰς, αἵτινες πίπτουν εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἀβυσσινίας, καὶ τὸ πρᾶγμα πιθανῶς ἔχει οὕτω.*

Ας ρίψωμεν διὰ μίαν στιγμὴν ἐν βλέμμα καὶ εἰς τὸν ἰσθμὸν Σουέζ, ὡς πρὸς τὴν μετὰ τῆς Ερυθρᾶς Θαλάσσης συνέχειαν αὐτοῦ. Επάνω τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἐπέρασαν οἱ Ισραηλῖται, ὅτε ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Αἰγύπτου. Η Ερυθρὰ Θάλασσα κεῖται εἰς διεύθυνσιν σχεδὸν παράλληλον μὲ τὸν Νεῖλον. Ο ἰσθμὸς ἔχει περίπου 60 μιλίων πλάτος, σύγκειται δὲ ἀπὸ

* "Ισρ. Διασ. Τόρ. 1. Σ.λ. 177.

σκληρὸν πηλὸν συμπεπηγμένον μὲ ἄμμον καὶ χάλικα. Φυσικὰ δύναται τις νὰ προβάλῃ τὴν ἐρώτησιν, Διατί νὰ μὴ σκαφθῇ διώρυξ εἰς τὸν ἵσθμον τοῦτον, καὶ ν' ἀνοιχθῇ οὕτω πέρασμα ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἰνδίαν διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης; Τοιαύτην διώρυγα κατεσκεύασαν οἱ παλαιοὶ, ὁ μὲν Φαραὼ Νεκῶς, βασιλεὺς τῆς Αἴγυπτου, ἀρχίσας, ὁ δὲ Πτολεμαῖος ὁ δεύτερος τελειώσας αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μηχανικοὶ εὑρηκαν διτὶ τὰ ὕδατα τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης ὡσαν 30 πόδας ὑψηλότερα παρὰ τὰ τῆς Μεσογείου, διὰ τοῦτο ἥρχισαν τὴν διώρυγα 120 μίλια ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Νείλου, ὅπου ὁ ποταμὸς εἶναι 30 πόδας ὑψηλότερος παρὰ εἰς τὰς ἔκβολάς του.

Ἔχην ἐναργῆ τῆς διώρυγος ταύτης ἀνεκάλυψαν οἱ

Γάλλοι σοφοί, οἱ συνοδεύσαντες τὸν Βοναπάρτην εἰς τὴν κατὰ τῆς Αἴγυπτου ἐκστρατείαν, ὡς καὶ ἄλλοι πλέον ἐσχάτως, διὰ τριάκοντα μιλίων διάστημα. Φαίνεται δὲ νὰ ἥτον 100 πόδας πλατεῖα, καὶ 30 βαθεῖα. Ὁ Ἡρόδοτος μᾶς εἰδοποιεῖ διτὶ εἶχεν ἀρκετὸν πλάτος, ὥστε δύο τριήρεις νὰ κωπηλατῶσι κατὰ μέτωπον. Ἐπ' αὐτῆς ἡ Κλεοπάτρα μὲ τὴν πολυτελῶς κατεστολισμένην τριήρη της ἐπέρασεν ἐκ τοῦ Νείλου εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν. Ἡμποροῦσε δὲ εὔκολώτατα νὰ μετανοιχθῇ· καὶ ἡ αὕτη, ἡ σιδηρᾶ ὁδὸς, θέλει ἀναμφιβόλως μετὰ βραχὺ καιροῦ διάστημα ἀνοίξειν ἐλεύθερον πέρασμα διὰ τοῦ ἵσθμου αὐτοῦ ἐκ τοῦ Νείλου εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, καὶ οὕτω ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἰνδίαν.

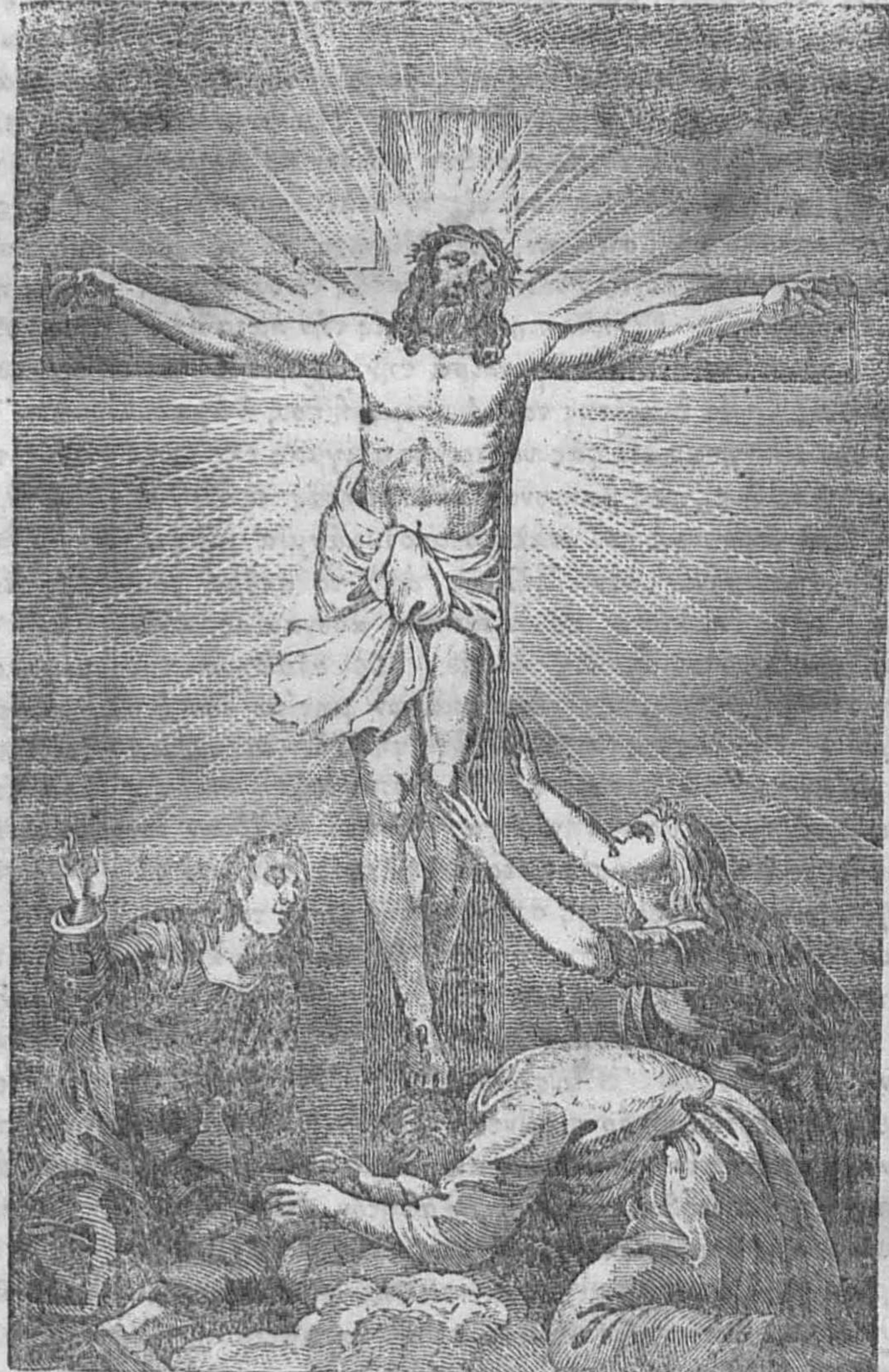
"Ἐπειταὶ ἡ συνέχεια.

ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ.—ΥΠΟ Κ. ΚΡΕΑΤΕΟΥΛΗ.

Ο Ἰησοῦς ἐπῆρε τοὺς ὄφεις αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε, Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Τίὸν, ἵνα καὶ ὁ Τίὸς σου δοξάσῃ σε. Ἰωάν. ιζ'. 1.

ΤΟΥΣ λόγους τούτους ἔξεφώνησεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν εἰς σπουδαιοτάτην περίστασιν. Ἡ ἐσορτὴ τοῦ Πάσχα ἐπλησίαζε, καὶ ὁ Γιὸς τοῦ Θεοῦ δὲν ἤγγονει, διτὶ ἡτοιμάζοντο βασανιστήρια ἐναντίον του. Ἡξευρεν, διτὶ κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα ἔμελλε νὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς ἔχθρούς του. Ἐγγάριζεν, διτὶ ὁ σταυρὸς, ἐπάνω εἰς τὸν ὄποιον ἔμελλε νὰ καρφωθῇ, ἐθεωρεῖτο ἀπ' ὅλα τὰ βασανιστήρια ὡς τὸ πλέον ἀτιμον. Δὲν τὸν ἐλάνθανεν, διτὶ οἱ ἄνθρωποι, οἱ πολῖται, καὶ αὐτοὶ οἱ πλέον ἔνοχοι, δὲν ἐκαταδικάζοντο διόλου εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον. Οἱ Ρωμαῖοι τὸν ἐμεταχειρίζοντο σπανιώτατα διὰ τοὺς ουτεδαγοὺς δούλους των, πράττοντας κάνεν μέγα ἔγκλημα. Οἱ Ιουδαῖοι ἐθεώρουν τὸν ἐσταυρωμένον ὡς κατηραμένον ἀπὸ τὸν Θεὸν, διότι ἡτο γεγραμμένον εἰς τὴν νομοθεσίαν των, Κεκατηραμένος ὑπὸ Θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. Ο Ἰησοῦς, μολονότι ἐπρόβλεπεν ὅλα ταῦτα τὰ δεινὰ, καὶ τὰς προετοιμαζομένας ἀτίμους βασάνους, συνωμίλει, μ' ὅλον τοῦτο, τὰς τελευταίας ὥρας τῆς ἡμέρας μὲ τοὺς μαθητάς του, ὡς σεβόσμιος πατὴρ οίκογενείας, ἔτοιμος ν' ἀποθάνῃ εἰς τὸ μέσον τῶν τέκνων του· ἥρχισε νὰ τοὺς παρηγορῇ καὶ νὰ τοὺς διδάσκῃ. Ἐκπληρώσας δὲ ὅλα τὰ παραγγέλματα τοῦ οὐρανίου του Πατρὸς, ἀναχωρεῖ μὲ τοὺς μαθητάς του εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, καὶ παραδίδεται, χωρὶς ἀντίστασιν, εἰς τοὺς ἐρχομένους νὰ τὸν συλλάβωσι. Θεωρῶν δὲ ὅλα, ὅσα ἔμελλε νὰ πάθῃ, ἔφωναξε, Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα.

Ὕγουν, ἔφθασεν ἡ ὥρα, εἰς τὴν ὄποιαν, ὁ Γιὸς τοῦ Θεοῦ, γενόμενος ἄνθρωπος, θέλει τελειώσειν τοὺς ἄγω-

νας τῆς πολυπαθοῦς ζωῆς μὲ θάνατον ἔτι πολυπαθέστερον. Ἐφθασεν ἡ ὥρα, εἰς τὴν ὄποιαν αἱ ἀμαρτίαι τοῦ ἄνθρωπίνου γένους θέλουν ἐξαλειφθῆν διὰ τῶν παθῶν του· θέλουν ἐκπληρωθῆν αἱ προφητεῖαι, τὰ σύμ-

βολα, τὰ ὅποια τὸν ἀντίγγειλαν ἀπαρχῆς ἔως σήμερον· ἡ ἄρα, εἰς τὴν ὥποιαν ὁ παλαιὸς νόμος τελειωθεὶς δίδει τόπον εἰς τὸν νέον· ὁ δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς, Θριαμβεύσας εἰς τὸν κόσμον, εἰς τὸν θανάτον, καὶ εἰς τὸν ὄδην, θέλει θεμελιώσειν τὸ βασίλειον τῆς δόξης, εἰς τὸ ὅποιον οἱ ἐκλεκτοὶ θέλουν ἀπολαύσειν αἰώνιον ειτυχίαν.

Εἰς τὴν υστέραν ταύτην ὥραν τὰ παθητικὰ τοῦ Χριστοῦ ἔλομπρυνάν τὴν δόξαν του πανταχόθεν. Ἡ ζωή του δὴ τὸ πλήρης μεγαλειότητος. Ἡ Θεότης του ἐφονη παντοῦ, ἔξαιρέτως δὲ τὴν ὥραν τῆς προδοσίας, τοῦ ἐμπαγμοῦ, καὶ τοῦ θανατου. Οἱ δόκιμοι, ὁ σταυρὸς, αἱ μοστιγές, τὰ χαρφία, ἡ λόγγη τὸν ἔχαριαν νὰ φωνοῦῃ, ‘Ποτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Γιὸν, ἵνα καὶ ὁ Γιός σου δοξοση σε’ διὰ τοῦτο ἐπεσφραγιστε μὲ τὸ αἷμα του τὴν διδασκαλίαν, τὴν ὥποιαν ἥλθε νὰ ἐξηγήσῃ· οἱ ἔχθροι του δὲν ευρῆκαν εἰς αυτὸν παρὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀληθείας, τὴν ὥποιαν ἥλθε νὰ μαρτυρήσῃ εἰς τὸν κόσμον, καὶ νὰ μαθῇ ὁ κόσμος, ὅτι ἀπέθανεν υπὲρ αιτής.

Οποῖον ἴψος φαίνεται εἰς τοὺς λόγους του καὶ εἰς τὰς προξεις του. Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἡρώδου, εἰς τὸ κριτήριον τοῦ Πιλοτοῦ, ἐμπροσθεν τοῦ δολίου Ἀρχιερέως, εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κρανίου, εἰς τὸ πραιτώριον ἐμπροσθεν εἰς δὴ τὴν σπεῖραν, ὅτε ἐδέρνετο μὲ τὸ φραγέλλιον· παντοῦ ἐδειξεν ὅλας τὰς ἀρετὰς Θεοῦ, γενομένου ἀνθρώπου. Ἐξῆλθε πηγαίνων εἰς τὴν καταδίκην, καὶ ἡ φωνή του ἥκούετο θρηνοῦσα τὴν ἀχέριστον πατρίδα του. Ἡ ἱλαρότης του, ἡ ὑπομονή του, ἡ ἀγαθότης του ἐφόνησαν εἰς τὰς ύστερινὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς του. Εἰς ὅλας τὰς μακρυνὰς καὶ λυπηρὰς προσεγγίσεις τοῦ θανάτου, τοῦ σκληροτάτου, κάμρια μέμφις, κάνεν παρεπονον δὲν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ στόμα του. Ἐπροδόθη, ἐπωλήθη· κάνεν κίνημα ἀδυναμίας, κάμριαν ἀνυπομονησίαν δὲν ἐδειξε. Τὸ αἰσθημα τῆς φιλοστοργίας πρὸς τὴν πανοχραντον μητέρα του ἦτο μέγα εἰς τὴν ψυχήν του· ὅθεν, ὅτε τὴν ἰδειν ἰσταμένην πλησίον εἰς τὸν σταυρὸν, τὴν ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν ἡγαπημένον του μαθητὴν, νὰ τὴν θεωρῇ ὡς ἴδιαν του μητρά. Κακοῦργος τὶς μετανοεῖ πλησίον του, καὶ τοῦ συγχωρεῖ· τὰς ύστερινὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς του μετεχειρίσθη νὰ παρακαλέσῃ διὰ τοὺς δημίους του, καὶ νὰ ξητήσῃ τὴν συγχώρησίν των.

Σημεῖα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς τὴν γῆν ἐσημείωσαν τὴν ὥραν ταύτην. Ἡ φύσις ὅλη τὴν ησθανθη. Οἱ νεκροὶ ἐνόνονται μὲ τοὺς ζῶντας διὰ νὰ μαρτυρήσωσι τὴν εὐχαρίστησίν των· τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη· ἡ γῆ ἐσείσθη· σκότος φυλαφητὸν ἐκαλυψε τὴν Ἰουδαίαν· τὰ μνήματα ἡνοίγησαν· πολλοὶ τῶν κεκοιμημένων ἡγέρθησαν καὶ ἐνεφανισθησαν σὺς τὴν ἀγίαν πόλιν. Οἱ κριτής, δοτὶς ἐμελλε νὰ καταδικάσῃ τὸν θεανθρωπον, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν κόσμον, μαρτυρεῖ, ὅτι εἶναι ἀδῶς· ὁ Ῥωμαῖος ἐκατόνταρχος, δοτὶς προέδρευεν εἰς τὴν πρᾶξιν, δοξάζει τὸν Θεὸν, καὶ ὄμολογεῖ, διὰ, δοτὶς πάσχει, εἶναι υπὲρ ἀνθρώπου. Ἀφοῦ

δὲ ἵδε τὸ γεγονός, εἶπε, Βέβαια ὁ ἀνθρωπος οὗτος ἡτο δίκαιος· ‘Ἄληθῶς ὁ ἀνθρωπος οὗτος οὐδές ἡν Θεοῦ.’ Οἱ ἀδισφοροι καὶ περίεργοι θεαταὶ, οἵτινες τὸν ἥκολούθουν, τύπτοντες ἔσυταν τὰ στήθη, ὑπέστρεψαν.

Τὴν ὥραν ταύτην ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς θυσιασθεὶς υπὲρ τῶν αμαρτιῶν τοῦ κόσμου είργασατο τὴν σωτηρίαν μας· ὁ σταυρὸς ἔγινε τὸ ἔξιλεωτικὸν θυσιαστήριον, ἐπονω εἰς τὸ ὅποιον τὸ αἷμα τοῦ Γίου τοῦ Θεοῦ χυθὲν ἐπλυνε τὰς ἀμαρτίας ὅλων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. Ἰδοὺ πόσον εἶναι ὀλέθρια τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀμαρτίας, ἐπειδὴ ἐχρεισθη τὸ αἷμα τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ πληρώσῃ τὴν Θείαν δίκαιοσύνην.

Τὴν ὥραν ταύτην, ὅλαι αἱ προφητεῖαι ἐτελείωσαν. Οἱ προφῆται καὶ ὁ παλαιὸς νόμος ἐγίνοντο μόνον διὰ νὰ ἀναγγέλλωσι τὸν σταυρόν. Ὁ Μωϋσῆς, ὁ Ἄαρὼν μὲ τὴν κιβωτὸν τῆς Διαθήκης ἐπρομήνυαν τὸν σταυρόν. Οἱ χρησμοὶ τοῦ Ἡλία καὶ τοῦ Δαβὶδ ἦσαν μαρτυρίαι, προμηνύουσαι τὸν σταυρὸν εἰς τὸν κόσμον. Τὸ Ειαγγύλιον μᾶς δεικνύει τὰς εύρισκομένας σχέσεις μεταξὺ τοῦ θανάτου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν συμβεβηκότων τῶν πλέον ἀξιοπαρατηρήτων, καὶ τῶν ὑποκειμένων τῶν πλίσιον λαμπρῶν τῆς παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ Ἰσαὰκ δεδεῖς εἰς τὸ θυσιαστήριον, διὰ νὰ γείνῃ θυσία· ὁ χαλκοῦς ὄφις ὑψωθεὶς εἰς τὴν ἔρημον ἐμπροσθεν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ· ἡ πέτρα κτυπηθεῖσα ἀπὸ τὸν Μωϋσῆν, καὶ ἐκχέουσα ἴδατα ζωῆς εἰς τὸ μέσον τῆς ἔρημου, εἶναι τὰ ἐμβλήματα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ αἰνίγματα τοῦ θανάτου του. Τὴν ὥραν, εἰς τὴν ὥποιαν ὁ Γιὸς τοῦ Θεοῦ ἀπέθανε, πᾶσα προφητεία ἐπληρώθη, καὶ ὅλα τὰ σύμβολα ἐξηγήθησαν.

Τὴν ὥραν ταύτην τὸ Ειαγγύλιον διεδέχθη νέαν λατρείαν, καὶ νέαν διδασκαλίαν, ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ νόμου. Ἡ ιστορία τοῦ κόσμου δὲν ἔχει νὰ δείξῃ ἐποχὴν μεγαλοπρεπεστέραν. “Ἐνας ἀπὸ τοὺς Ειαγγελιστὰς ἀναφέρει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πάσχων ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐφώναξε, Διψῶ! Εύρισκετο δὲ ἐκεῖ ἀγγεῖον γεμάτον ὁξείδιον· οἱ στρατιῶται ἐβύθισαν σπούγαριον εἰς τὸ ὁξείδιον, τὸ ἐμπηξαν εἰς τὴν ἄκραν καλαμίου, τὸ ἐπλησίασαν εἰς τὸ στόμα του, καὶ οὕτω τὸν ἐπότιξαν. Ἀφοῦ δὲ ἐγεύθη τὸ ποτὸν τοῦτο, γνωρίζων, ὅτι ὅλα ἦσαν πλέον τελειωμένα, διὰ νὰ λάβῃ τέλος ἡ Γραφὴ, ἐφώναξε, Τετέλεσται!

‘Ἡ λέξις αὗτη, προφερθεῖσα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, παραυτα μετέβαλε τὰ συμφέροντα, τὴν ἐλπίδα, τὴν θρησκείαν τοῦ παντός. Ὁ παλαιὸς νόμος ἐτελείωσε, καὶ ἤρχισε τὸ Ειαγγύλιον· ὁ νόμος, αἱ θυσίαι, αἱ τελεταὶ τοῦ Ἰσραὴλ παύουν, καὶ τὸ Ειαγγύλιον προχωρεῖ ἡσυχα, ἀναπτύσσον τὰς ἀπλᾶς καὶ ἀληθεῖς αὐτοῦ διδασκαλίας· τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ σχισθεὶς ἀναγγέλλει, ὅτι ἡ λόμψις τῶν Χερουβίμ, τὰ ὅποια ἐσκέπαζαν μὲ τὰς πτέρυγάς των τὴν κιβωτὸν τῆς Διαθήκης, θέλει σκοτισθῆν ἀπὸ τὴν λόμψιν τοῦ Θεοῦ γενομένου ἀνθρώπου. Ὁ ἄκρος Ἀρχιερεὺς ἀποβάλλει τὰ παράσημα τῆς μεγαλειότητός του. Ὁ Χριστὸς μόνος

Ἐγινεν ἄκρος Ἀρχιερεὺς τῆς παρούσης καὶ μελλούσης γενεᾶς. Ἡ θυσία τοῦ σταυροῦ ὑπερβαίνει ὅλας τὰς ἄλλας θυντὰς θυσίας καὶ ὅλα τὰ ὀλοκαυτώματα. Ἐριστὸς, παραγενόμενος Ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, ἐμβῆκε μίαν φορὰν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἀγίων, δχι μὲ αἷμα τραγῶν καὶ μόσχων, ἀλλὰ μὲ τὸ ἔδιον του αἵμα, διὰ νὰ μᾶς προνοήσῃ αἰωνίαν λύτρωσιν. Ἡ ὥρα αὗτη εἶναι ἡ ἔνωσις καὶ ἡ κοινωνία ὅλων τῶν λατρευτῶν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ· τὸ ἀπειρονόδιάστημα, τὸ ὅποιον ἔχωριζε τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς Ἑθνικούς, ἔπαυσεν. Ἡ σκιὰ τοῦ σταυροῦ σκεπάζει ὅλας τὰς οἰκογενείας, καὶ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς. Ἡ γνῶσις τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι προνόμιον ἐνὸς μόνου λαοῦ· οὐδὲ ἡ λατρεία του περιορίζεται εἰς ἕνα μόνον ναόν. Ἡ γῆ εἶναι πλήρης λατρευτῶν τοῦ οὐρανίου Πατρὸς, λατρευόντων αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ.

Τὴν ὥραν ταύτην ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐθεμελίωσε τὴν πνευματικήν του βασιλείαν, ἡ ὅποια ποτὲ δὲν θέλει τελείωσεν. Οἱ ἔχθροί του νομίζουν, ὅτι διεσκόρπισαν κατὰ πάντα τὸν ὄλιγον ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν του, καὶ κρίνουν, ὅτι ἡφάνισαν τὴν δόξαν του καὶ τὴν μνήμην τοῦ ὄντος του. Ἀγνοοῦν, ὅτι ὁ κάλαμος, τὸν ὅποιον τοῦ ἔδωκαν εἰς τὴν δεξιὰν, θέλει μεταβληθῆνεις εἰς ράβδον μὲν σιδηρᾶν κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν ἀδίκων· σκῆπτρον δὲ δικαιοσύνης, μὲ τὸ ὅποιον θέλει κυβερνᾶν τὸ πᾶν. Ὁ σταυρός, ὁ θεωρούμενος ὡς ὄργανον ἀτιμίας, θέλει ὑψωθῆν ύπεράνω πάσης δόξης, καὶ ύπερκνω πάντων τῶν θρόνων.

Ο ΤΙΜΙΟΣ ΜΟΡΑΤΙΑΝΟΣ.

Εἳν τινος πολέμου εἰς τὴν Γερμανίαν, λοχαγός τις τοῦ ἵππικοῦ, προνομεύων, ἵδε καλύβην εἰς τὸ μέσον μονήρους κοιλάδος, καὶ, πλησιάσας, ἔκρουσε τὴν θύραν. Εἰς τῶν Μοραυιανῶν, ἡ Ἕνωμένων Ἀδελφῶν, ἐξῆλθε μὲ πολιότριχον γενειχδα. ‘Πατέρε, εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς, ‘δεῖξέ με ἀγρὸν, ὃπου νὰ βαλω τοὺς λοχίτας μου νὰ προνομεύσωσιν.’ ‘Ευθὺς,’ ἀπεκρίθη ὁ Μοραυιανός καὶ, πρόπορευόμενος, ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν κοιλάδα.

‘Αφοῦ ἐπειπάτησαν ὡς ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, ηὗραν χωραφίου μ’ ἀξιόλογον κριθῆν. ‘Τοῦτο δὰ εἰν’ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θέλομεν,’ εἶπεν ὁ λοχαγός. ‘Δάβε ἀκόμη ὀλίγην ύπομονὴν,’ ἀπεκρίθη ὁ ὀδηγός του· ‘ὑπόσχομαι νὰ σ’ εὐχαριστήσω.’ Εξηκολούθησαν τὸν δρόμον, καὶ μετά τινα ὥραν ἔφθασαν εἰς ἄλλον ἀγρὸν κριθῆς. ‘Ο λόχος ἐπέζευσε περαυτα, ἔκοψε τὸ κριθάριον, ἐδεματίασεν αὐτὸν, καὶ παλιν ἀνέβη. ‘Ο ἀξιωματικὸς τότε εἶπεν εἰς τὸν ὀδηγόν του, ‘Πάτερ, καὶ τὸν ἑαυτόν σου καὶ ἡμᾶς ἔβαλες εἰς περιττὸν κόπον· τὸ πρῶτον κριθάριον ἦτο πολὺ καλύτερον ἀπὸ τοῦτο. ‘Ναὶ,’ ἀπεκρίθη ὁ καλὸς γέρων, ‘ἄλλα δὲν ἔτον ἰδικόν μου.’

ΚΑΡΟΛΟΣ ὁ πέμπτος, Αύτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, δὲ, παραιτηθεὶς ἀπὸ τὸν θρόνον, ἀπεσύρθη εἰς τὸ

μοναστήριον τοῦ ἀγίου Ιούστου, διεσκέδαζε καταγινόμενος εἰς τὰς μηχανικὰς τέχνας, μᾶλιστα δὲ τὴν ὄρολογοποιητικήν. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἔξεφώνησε, ‘Πόσην μωρίαν εἶχα νὰ δαπανῶ τόσους θησαυρούς καὶ νὰ χύνω τόσον αἷμα, ζητῶν νὰ κάμω τοὺς ἀνθρώπους ὅλους νὰ ὑμορρονῶσιν, ἐνῷ οὕτε ὄλιγα ὠρολόγια δὲν ἔμπορῶ νὰ κάμω ὄμοιώς νὰ δείχνωσι τὰς ὥρας! ’

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΝΕΥΜΟΝΩΝ.

Οι πνεύμονες τοῦ ἀνθρώπου, ὡς οἱ τῶν κατωτέρων ζώων, εἶναι μαλακαὶ σπογγώδεις ουσίαι, αἴτινες, ύγιαι-νουσαι, ἐπιπλέουν εἰς τὸ ὄδωρο. Χρησιμεύουν δὲ εἰς τὸ νὰ καθαρίζωσι τὸ αἷμα. Πολλῶν ζώων τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα φαίνονται διόλου ἀνόμοια τῶν ἀνθρωπίνων πνευμόνων. ‘Ο, τι κάμνουν αὐτοὶ εἰς ἡμᾶς, γίνεται εἰς τοὺς ιχθύας ἀπὸ τὰ βράγχια. Εἰς δὲ τὰ ἔντομα, ἐπειδὴ ἀήρ δὲν ἐμβαίνει διὰ τοῦ στόματος, ἀερίζεται τὸ αἷμα διὰ μέσου μικρῶν τρυπῶν, τεταγμένων εἰς τὰς πλευρὰς των.

‘Οπωσδήποτε καὶ ἀν εἰσέρχεται ὁ ἀήρ, ἡ ἐνέργειά του ἐπανω εἰς τὸ αἷμα ἐξίσου ἀπαιτεῖται πρὸς ζωήν· διότι, ἀν καὶ τὸ ἔντομον ἔμπορη νὰ ζήσῃ πολὺ περισσότερον χωρὶς ἀέρα παρ’ ὅσον ἀνθρωπος ἡδυνήθη ποτὲ, μετὰ καιρὸν ὅμως ἐξαπαντας χάνεται καὶ αὐτὸ, ἀν τοῦ ἀφαιρεθῆ ὄλότελα.

Βαστάζοντες τὴν ἀναπνοήν μας, αἰσθανόμεθα πνιγώδη τινὰ στενοχωρίαν. Τοῦτο εἶναι φιλῶς αἰσθημα νευρικὸν, προερχόμενον ἀπὸ τὸ αἷμα περνῶν ἀκαθαρτὸν διὰ τῶν πνευμόνων εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς καρδίας. Διὰ νὰ πνιγῇ ἔντομον, ἀρκεῖ ν’ ἀλείφωμεν αὐτὸν μὲ παχὺ ἔλαιον. Τὸ ἔλαιον πληροῖ τοὺς εἰς τὰ πλευρά του ἀναπνευστικοὺς πάρους· αὗτη δὲ ἡ ἐμφράξις τοῦ ἀναπνευστικοῦ μέσου, ἀν ἐξακολουθήσῃ, ἐπὶ τέλους θανατόνει τὸ ζῶν. Κοινὸν ὄδωρο περιέχει πάντοτε ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα· ὄφαρια δὲ πνίγονται, ἀν περιορισθῶσιν εἰς νερὸν, ἀποστερηθὲν τοῦ ἀέρος του διὰ τῆς πνευματικῆς ἀντλίας.

‘Οποίαν μεταβολὴν πάσχει τὸ αἷμα, περνῶν διὰ τῶν πνευμόνων, φαίνεται ἀπὸ τὸ χρῶμα του. ‘Εμβαῖνον εἰς τοὺς πνεύμονας, ἔχει ύπομαυρὸν ἡ βαθὺ πορφυροῦν χρῶμα, λέγεται δὲ εἰς τοιαύτην κατάστασιν φλεβῶδες αἷμα· ἐκβαῖνον, εἶναι στιλπνοῦ κοκκίνου, καὶ καλεῖται τότε ἀρτηριακὸν αἷμα. ‘Η μεταβολὴ αὗτη προέρχεται ἀπὸ τὸν ἔμπνεόμενον ἀέρα.

‘Ἐνδέχεται νὰ ἔρωτήσῃ τις—· Πῶς δύναται τὸ εἰς ἀγγεῖα περιεχόμενον ρέυστὸν νὰ πάθῃ τὶ ἀπὸ τὸν ἔμπνεόμενον ἀέρα, δοτις δὲν εἰσέρχεται εἰς τὰ ἀγγεῖα αὐτά;’ Οἱ πνεύμονες, ἐξαιρουμένων τῶν ἀεροσωλήνων, (χλωδῶν τοῦ λαρυγγος, οἵτινες πανταχοῦ διατρυποῦν αὐτοὺς), δὲν εἶναι παρὰ μία συσσώρευσις αἵματηφόρων ἀγγείων, πλέγμα δικτυωτὸν ὄμοιάζουσα. Τὰ αἵματηφόρα ταῦτα ἀγγεῖα, πλησιάζοντα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν

τῶν πνευμόνων, διαιροῦνται εἰς ἀπειρίαν κλαδίσκων, αἱ ἐπιδερμίδες τῶν ὁποίων εἶναι τόσον ὑπερβολῆ λεπταὶ, ὥστε ὁ ἐμπνεόμενος ἀπὸ εὐκόλως ἐνεργεῖ δι' αὐτῶν, ἐπιφέρων τὰς ἀπαιτουμένας μεταβολάς.

Ἡ τοῦ αἵματος κυκλοφορία, ἀφοῦ ἐκβῇ ἀπὸ τοὺς πνεύμονας ἐώσονταν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς αὐτοὺς, εἶναι ἀπλούστατη. Πρῶτον στάδιον διατρέχει, περνῶν ἀπὸ τοὺς πνεύμονας εἰς τὴν ἀριστερὰν κοιλότητα τῆς καρδίας. Ἡ τῆς καρδίας ἀριστερὰ κοιλότης συστελλομένη ἐπειτα ὥθεται αὐτὸν εἰς τὰς ἀρτηρίας, αἴτινες τὸ φέρουν εἰς πᾶν μέρος τοῦ σώματος, ὅπου ἀπαιτεῖται πρὸς τροφὴν καὶ ζωογόνησιν. Ἀφοῦ πληρωθῶσιν ὅλαι τοῦ συστήματος αἱ χρεῖαι, ἐπανέρχεται τὸ αἷμα διὰ τῶν φλεβῶν εἰς τὴν δεξιὰν κοιλότητα τῆς καρδίας, ἀπ' ἐκεῖ δὲ εἰς τοὺς πνεύμονας διὰ νὰ καθαρισθῇ. Καθαρισθὲν εἰς τοὺς πνεύμονας, διατρέχει ἐκ νέου τὸ αὐτὸν στάδιον.

Ἐκ τῆς προηγουμένης περιγραφῆς βλέπομεν ὅτι, ἐνῷ τὸ αἷμα διαβαίνει τοὺς πνεύμονας, μεταβάλλεται τὸ χρῶμα του ἀπὸ βαθὺ πορφυροῦν εἰς λαμπρὸν κόκκινον. Εἰς τὰς ἀρτηρίας εἶναι πάντοτε ζωντανοῦ κοκκίνου, εἰς δὲ τὰς φλέβας πάντοτε ὑπομαύρου ἢ βαθέος πορφυροῦ. Ἀνθρωποι, ἀγνοοῦντες τοῦτο, τρομάζουν κακοποτε ἐνῷ φλεβοτομοῦνται εἰς τὸν βραχίονα, βλέποντες μαυρειδηρὸν τὸ αἷμα. Οἱ τοιοῦτοι δὲν ἔμαθαν ποτὲ ὅτι τοῦ φλεβώδους αἵματος ἢ φυσικὴ ὄψις εἶναι μελάγχρονος. Τὸ κοινὸν δὲ τοῦτο σφάλμα περιθάλπουν καὶ οἱ ἀγύρται, διὰ νὰ καταπείθωσι τοὺς ἀμαθεῖς ὅτι ἔχουν κάκιστα, ἐνῷ κατ' ἀλήθειαν δὲν πάσχουν εἰμὴ ἀπὸ μικροτάτην ἀδιαθεσίαν.

Τατροὶ ἔξ ἐπαγγέλματος ποτὲ δὲν ἐκβάλλουν αἷμα ἀπὸ ἀρτηρίαν· διότι ἀρτηρία ὁπωσοῦν μεγάλη, ἀπαξ κοπεῖσα, δυσκόλως παύει ἀπὸ τὸ νὰ τρέχῃ, ἐκτὸς ἀν δεθῆ μὲ κλωστὴν εἰς τὸ ἐγκοπὲν μέρος. Ἐξαιρεῖται ἀπὸ τὸν κανόνα τοῦτον μικρά τις ἀρτηρία, τὴν ὁποίαν ἐμπορεῖ τις νὰ αἰσθανθῇ, καὶ εἰς πολλοὺς νὰ ἴδῃ, πάλλουσαν ἐπὶ τοῦ κροτάφου. Τὸ ἀγγεῖον τοῦτο ἀνοίγεται κακοποτε εἰς ἀποπληξίας, καὶ εἰς ἄλλας τῆς κεφαλῆς ἐπικινδύνους νόσους.

Ο.ΤΙ μάλιστα χρεωστοῦν οἱ γονεῖς εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων εἶναι τὸ μῆσος τοῦ ψεύδους. Ἡ ἀλήθεια, (ἔλεγεν ὁ νομοθέτης Χαρώνδας), εἶναι τὸ ἀναγκαιότατον μάθημα εἰς τὰ παιδία, διότι ἀπὸ τὴν ἀγάπην αὐτῆς, ὡς ἀπὸ σπόρου γονιμώτατον, γεννῶνται ὅλαι αἱ λοιπαὶ ἀρεταί.—ΚΟΡΑΗΣ.

Τὸ ὥραιον σύστημα τοῦ ἡλίου, τῶν πλανητῶν, καὶ μηνῶν, δὲν ἡμπόρει νὰ γεννηθῇ ἀλλεοτρόπως εἰ μὴ διὰ τῆς βουλήσεως καὶ προσταγῆς πανσόφου καὶ παντοδυνάμου Ὅντος. Αὐτὸς κυβερνᾷ τὰ πάντα, ὅχι ὡς ἡ φυχὴ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ὡς ὁ κύριος τοῦ σύμπαντος. Αὐτὸς δὲν εἶναι μόνον Θεὸς, ἀλλὰ Κύριος ἡ Κυβερνήτης, ἀξιοθαύμαστος διὰ τὰς τελειότητας, ἀξιολάτρευτος διὰ τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ.—ΝΕΥΤΩΝ.

ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ.

Ποίην τὶς βιότοιο τάμοι τρίσον; εἰν ἀγορῇ μὲν,
Νείκεα καὶ χαλεπαὶ πρήξεις· ἐν δὲ δόμοις,
Φροντίδες· ἐν δ' ἀγροῖς, καράτων ἄλις· ἐν δὲ θαλάσσῃ,
Τάρβος· ἐπὶ ξείνης δ', ἦν μὲν ἔχης τι, δέος.
"Ην δ' ἀπορῆς, ἀνιηρόν. "Εχεις γάμον; οὐκ ἀμέριμνος.
"Ετεις· οὐ γαμέεις; ζῆς ἔτ' ἐρημότερον.
Τέκνα, πόνοι· πήρωσις, ἀπαις βίος. Αἱ νεότητες,
"Αφρονες· αἱ πολιαὶ δ' ἔμπαλιν, ἀδρανέες.
"Ην ἄρα τοῖν δε δυοῖν ἐνὸς αἴρεσις, ἡ τὸ γενέσθαι
Μηδέποτ', ἡ τὸ θανεῖν αὐτίκα τικτόμενον.

ΤΠΕΡ ΤΟΥ ΒΙΟΥ.

Παντοίην βιότοιο τάμοις τρίσον· εἰν ἀγορῇ μὲν,
Κήδεα καὶ πινυται πρήξεις· ἐν δὲ δόμοις,
"Αμπαυμ· ἐν δ' ἀγροῖς, φύσιος χάρις· ἐν δὲ θαλάσσῃ,
Κέρδος· ἐπὶ ξείνης, ἦν μὲν ἔχης τι, κλέος.
"Ην δ' ἀπορῆς, μύνος οίδας. "Εχεις γάμον; οἶκος ἄριστος
"Εσέται· οὐ γαμέεις; ζῆς ἔτ' ἐλαφρότερον.
Τέκνα, πόθος· ἄφροντις, ἀπαις βίος. Αἱ νεότητες,
"Ρωμαλέαι· πολιαὶ δ' ἔμπαλιν, εὔσεβες.
Οὐκ ἄρα τῶν δισσῶν ἐνὸς αἴρεσις, ἡ τὸ γενέσθαι
Μηδέποτ', ἡ τὸ θανεῖν· πάντα γὰρ ἐσθλὰ βίου.

Ο ΤΕΡΑΣΤΙΟΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ.

ΤΟ δημοσιευθὲν οἰς τὸν τελευταῖον ἀριθμὸν τῆς Ἀποθήκης περὶ Νοητικῆς Πρωϊμότητος ἀρθρον ἵσως κατεκρίθη ἀπό τινας ὡς πάντη ἀπομεμακρυσμένον τῆς ἀληθείας· προσκαλοῦνται οἱ τοιοῦτοι νὸς ἀναγνώσωσι τὰ ἐπόμενα, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχει οὔτε ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολίας σκιὰ, διὰ νὰ πληροφορηθῶσιν ὅτι τὸ παραδοξότατον δὲν εἶναι πάντοτε καὶ ψευδές.

Εἰς χωρίον τῆς Βερμοντίας, μιᾶς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐγεννήθη τὴν 1ην Σεπτεμβρίου, 1804, ὁ Ζαρὲ Κολβύργιος (Zerah Colburn) ἀπὸ γονεῖς πτωχούς. Εἰς τὸ διάστημα τῶν πρώτων ἔξ χρόνων τῆς ζωῆς του δὲν εἶχεν ὑπάγειν παρὰ μόνον ἔξ ἐβδομάδας εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ καθ' ὅλον τὸν καρόν αὐτὸν δὲν εἶχε δείξειν εὐφυῖαν τινὰ, ἀλλὰ μάλιστα τὸ ἐναντίον.

Πρὸς τὰ τέλη ὅμις τοῦ ἐκτου χρόνου, περὶ τὰς ἀρχὰς Αὔγουστου, ἐνῷ ὁ πατέρας του, ὅστις ἦτο ξυλουργὸς, κατεγίνετο εἰς τὸ ἔργον του, ὁ δὲ Ζαρὲ, καθήμενος ἐπὶ τοῦ πατώματος, ἔπαιζε μὲ τὰ πελεκούδια, ἥρχισεν ἔξαφνα νὰ λέγῃ καθ' ἐαυτὸν, 5 φοραῖς 7 εἶναι 35—6 φοραῖς 8 εἶναι 48, κτλ. Ἀκούσας ταῦτα ὁ πατέρας, φυσικὰ ἐθαύμασε, καὶ, παραιτήσας τὸ ἔργον του, ἥρχισε νὰ τὸν ἔξετάξῃ· ἀφοῦ τὸν ηὔρε τέλειον εἰς ὅλον τὸν πίνακα τοῦ πολυπλασιασμοῦ, τὸν ηρώτησε· 13 φοραῖς 97 πόσα γίνονται; τὸ παιδίον ἀπεκρίθη πάραυτα 1261. Ἐσυμπέρανε τότε ὁ ἐκπεπληγμένος ξυλουργὸς ὅτι θαῦμά τι εἶχε συμβῆν· καὶ τωόντι πολλάκις εἶπεν ὅτι ἔμεινε τόσον ἐκστατικός, ὡς νὰ εἶχεν ἀναστηθῆν νεκρὸς ἀπὸ τὸ μνῆμα.

Μετ' ὀλίγον ἐγνωστοποιήθησαν τὰ παράδοξα ταῦτα

εἰς τὸ χωρίον, καὶ μολονότι δυσκόλως ἐπίστευε καθεῖς τὰ σ'δόμενα, εὐκόλως δῆμως ἐπληροφορεῖτο διὰ προσωπικῆς ἔξετάσεως. Ταχέως δὲ ἀπὸ τὴν μικρὰν κώμην διεδόθη τὸ καινὸν ὅχι μόνον εἰς ὅλας τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ευρώπην· καὶ φιλολογικαὶ ἐφημερίδες τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἐδιηγοῦντο μὲν θαυμασμὸν τὸ παραδόξον προτέρημα.

'Ο πατὴρ ἀπεφυσισεν ἐπειτα νὰ περιέλθῃ μὲ τὸν υἱὸν του τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ χράτους. Πρῶτον ὑπῆγεν εἰς Μοντπελιέρ, ὅπου συνεδρίαζε κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὸ νομοθετικὸν συμβούλιον τῆς πολιτείας· ἐξεπλαγη δὲ καθεῖς μὲ τοῦ τέχνου τὰς λογιστικὰς δυνάμεις. Ἐπειτα ἐπέρασεν εἰς τὴν Βοστᾶνα, καὶ οἱ ἐπιστήμονες τῆς μητροπόλεως ταύτης ἐθαύμασαν ὅχι ὀλιγώτερον παρὰ οἱ ἀπλοὶ χωρικοὶ τῆς Βερμοντίας. Τοῦτο συνέβη τὸ φεινόπωρον τοῦ 1810· ἵδου δὲ τινὰ τῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ἔκει ἔλυσε.—

'Ερωτηθεὶς, πόσα δεύτερα περιέχονται εἰς 2,000 χρόνους, ἀπεκρίθη·

730,000 ἡμέραι.

17,520,000 ὥραι.

1,051,200,000 λεπτά.

63,072,000,000 δεύτερα.

*Αν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ὥρολόγιον κτυπᾷ 156 φοράς εἰς 1 ἡμέραν, πόσας φορὰς θέλει κτυπήσειν εἰς 2,000 χρόνους; 113,880,000 φοράς. Ο ἀριθμὸς 12,225 πολυπλασιαζόμενος ἐπὶ 1,223 τί παράγει; 14,951,175.

Εὗρε τὸν τετράγωνον ἀριθμὸν τοῦ 1,449· 2,099,601.

Εἰς ἄλλην πόλιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, τὸ Πόρτσμουθον, ἔλυσε τὰ ἔξης προβλήματα τὸν Ἰούνιον, 1811.—

'Εὰν ἡ Βοστῶν ἀπέχῃ ἀπὸ τὴν πόλιν Κόνχορδ 65 μίλια, πόσα βήματα πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ περάσω αὐτὸ τὸ διάστημα, πρὸς τρεῖς πόδας τὸ βῆμα; Η ἀπόκρισις, 114,400, ἐδόθη εἰς δέκα δεύτερα λεπτά.

Πόσαι ἡμέραι καὶ ὥραι εἰς 1811 χρόνους; Απεκρίθη εἰς εἴλοτι δεύτερα

661,015 ἡμέραι.

15,864,360 ὥραι.

Πόσα δεύτερα εἰς ἔνδεκα χρόνους; Απόκρισις εἰς τέσσαρα δεύτερα, 346,896,000.

Ποῖος ἀριθμὸς πολυπλασιαζόμενος μὲ ἑαυτὸν παράγει 998,001; Εἰς ὀλιγώτερον παρὰ τέσσαρα δεύτερα, 999.

Πόσαι ὥραι εἰς 38 χρόνους, 2 μῆνας, καὶ 7 ἡμέραις; Εἰς ἔξ δεύτερα, 334,488.

'Αφοῦ ὁ κύριος Κολβύρνιος ἔδειξε τὸν υἱὸν του εἰς τὰς περισσοτέρας πόλεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, καὶ συνέθροισεν ἀρκετὰ χρήματα, ὑπέστρεψεν εἰς τὸ χωρίον του. Ήθελεν ἵσως πράξειν φρονίμου ἀνδρὸς ἔργον, ἀν, μείνας ἐνταῦθα, ἀφιέροντε τὴν προσοχὴν αὐτῷ εἰς τὴν κατάλληλον ἐκπαίδευσιν τοῦ τεραστίου τέχνου του· φιλαργυρίᾳ δῆμως καὶ φιλοδοξίᾳ παρεκίνησαν αὐτὸν νὰ ἐκπλεύσῃ διὰ τὴν Ἀγγλίαν τὸν Ἀπρίλιον, 1812. Εἰς τὸ Λονδῖνον ἐπεσκέφθησαν παμπλη-

τὸν Ζαρὲ οἱ εὐγενεῖς καὶ οἱ αὐλικοί. Η διαβόντος καὶ πολυθρήνητος Πριγκίπισσα Καρλόττα* ἐτίμησεν αυτὸν μὲ τὴν ἐπίσκεψίν της· καὶ ὁ ὅχι ὀλιγώτερον διαβόντος μαθηματικὸς Βοννυκάστλιος ἦτο θαυμαστὴς ἴδιαιτερος τῆς παραδόξου του δυνάμεως.

Τὰ ἐπόμενα εἶναι τινὰ τῶν εἰς Λονδῖνον κατορθωμάτων του, καθὼς εύρισκομεν αυτὰ περιγραμμένα εἰς μίαν του Λονδίνου προκήρυξιν.

Μεταξὺ ἄλλων ἔρωτήσεων, ἐπρόβαλε καὶ ταύτην ὁ Δοὺξ Ἐβοράκου, Πόσα δεύτερα λεπτὰ ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως, δηλαδὴ, εἰς 1813 χρόνους, 7 μῆνας, καὶ 27 ἡμέρας; Η ἀπόκρισις ἐδόθη ὄρθως, 57,234,384,-000. Εἰς συνέλευσιν τῶν φίλων του ἐπεχείρησε καὶ ἐπέτυχε νὰ ἀναβιβασῃ τὸν ἀριθμὸν 8 εἰς τὴν δεκάτην ἑκτηνὸν δύναμιν, καὶ ἐδώκεν ὄρθως τὴν ἀπόκρισιν, 281,-474,976,710,656.

Τὸν ἐδοκίμασαν ἐπειτα ὡς πρὸς ἄλλους ἀριθμοὺς, ἐξ ἑνὸς χαρακτῆρος συγκειμένους, τοὺς ὅποιους ἀνεβίβασεν ὅλους ἔως τὴν δεκάτην δύναμιν μὲ τόσην εὔκολίαν καὶ ταχύτητα, ὥστε ὁ διωρισμένος νὰ καταγράφῃ τὰ γινόμενα ὑπεχρεώθη νὰ παρακαλέσῃ αυτὸν νὰ μὴ τρέχῃ τόσον πολύ. Τοῦ ἐξήτησαν τὴν τετραγωνικὴν ρίζαν τοῦ 106,929, καὶ, πρὶν φθασουν νὰ καταγραφωσι τὸν ἀριθμὸν, ἀπεκρίθη 327. Παρεκαλέσθη ἐπειτα νὰ ὀνοματίσῃ τὴν κυβικὴν ρίζαν τοῦ 268,336,125, καὶ μὲ ίσην εὔκολίαν καὶ ταχύτητα ἀπεκρίθη, 645. Τὸν ἐπρόβαλέ τις νὰ εῦρῃ τοὺς δύο ἀριθμοὺς, οἵτινες παράγουν 247,483· ἀνέφερε δὲ ὡς τοιούτους τὸν 941 καὶ 263, οἵτινες τωόντι εἶναι οἱ μόνοι δύο ἀριθμοὶ οἱ παραγοντες αὐτὸν. Άλλος τις ἐπρότεινε 171,395· ὡνομάτισε δὲ τοὺς ἔξης παράγοντας ὡς τοὺς μόνους, τουτέστι, $5 \times 34279, 7 \times 24485, 59 \times 2905, 83 \times 2065, 35 \times 4897, 295 \times 581, 413 \times 415$. Παρεκαλεσαν αὐτὸν ἐπειτα νὰ εῦρῃ τοὺς παραγοντας τὸν 36,083, ἀλλ' ἀπεκρίθη πάραυτα ὅτι δὲν ἔχει· καὶ τωόντι δὲν ὑπάρχουν δύο ἀριθμοὶ, οἵτινες, πολυπλασιαζόμενοι ὡς εἰς ἐπὶ τὸν ἄλλον, νὰ παράγωσιν αὐτόν.

Διῆσχυρίζοντο ποτὲ οἱ Γαλλοὶ μαθηματικοὶ ὅτι δὲν εύρισκονται δύο ἀριθμοὶ, οἵτινες, πολυπλασιαζόμενοι ὡς εἰς ἐπὶ τὸν ἄλλον, παράγουν 4294967297· ἀλλ' ὁ περιβόντος Euler διώρθωσε τὸ σφάλμα, ἀνακαλύφας ὅτι ἔξισοῦται μὲ $641 \times 6,700,417$. Τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἐπρόβαλαν εἰς τὸ τέχνον τοῦτο, καὶ μὲ μόνην τὴν ἐργασίαν τοῦ νοός του εὑρηκε τοὺς παράγοντας.

Τὸν παρεκάλεσαν ποτὲ εἰς Λονδῖνον νὰ τετραγωνίσῃ 888,888. Εδώκεν ὄρθως τὴν ἀπόκρισιν, 790,121,-876,544· ἐπειτα δὲ, πολυπλασιάσας τὸ γινόμενον τοῦτο μὲ 49, παρήγαγε 38,715,971,950,656, ἀριθμὸν τετράγωνον τοῦ 6,222,216.

Ο Ζαρὲ μετέβη ἀπὸ τὸ Λονδῖνον εἰς τοὺς Παρισίους,

* Η Πριγκίπισσα Καρλόττα, μονογενὴς θυγάτηρ Γεωργίου Δ., βασιλέως τῆς Αγγλίας, σύζυγος δὲ Διοπόλδου, τοῦ νῦν βασιλέως τοῦ Βελγίου, ἀπέθανε πρόωρα, εἰς τὴν γέννησιν τοῦ πρώτου τέκνου της.

καὶ πάλιν ἀπὸ τοὺς Παρισίους εἰς τὸ Λονδῖνον. Μετὰ πολυειδῆ συμβάντα, τὰ ὅποια δὲν εἶναι τοῦ σκοποῦ μας νὰ ιστορήσωμεν, ἔξεπλευσε διὰ τὴν πατρίδα του τὸν Μάιον, 1823, ὅπου τὴν σήμερον ἀκόμη ζῇ, ὅχι μέγας μαθηματικὸς, ἀλλ' ἀπλοῦς ἱεροκήρυξ. Ὁ πατέρ του ἀπέθανεν εἰς Λονδῖνον.

ΧΑΒΙΑΡΙΟΝ.

Τὸ χαβιάριον κατασκευάζεται εἰς τὴν Ῥωσσίαν ἀπὸ τὸ ὡὰ μεγαλῶν τινῶν ἰχθύων, μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸ ὄξυρρύγχου, κοινότερον λεγομένου Ξυρύχι καὶ Μερσίν. Τὸ πλεῖστον μέρος γίνεται παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Βόλγα, καὶ προσέτι εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δανουβίου, Βορυσθένους ἢ Νίπρου, καὶ τοῦ Γαναϊδος. Τὸν Μάρτιον φθάνει ὁ ὄξυρρύγχος παμπληθεὶς εἰς τὰ μέρη ταῦτα διὰ νὰ γεννήσῃ. Αἱ ὡδῆκαι τῶν μεγίστων ὄφαρίων τοῦ εἴδους τούτου λογαριοῦται δτὶ περιέχουν 3,000,000 ὡά· πιανοῦται δὲ καὶ μὲ δίκτυα καὶ μὲ ἄγκιστρα.

Οἱ τρόποις τῆς κατασκευῆς τοῦ χαβιαρίου εἶναι οὕτοις. Πρῶτον ἀφαιροῦν ἀπὸ τὰ ὡὰ τὰς μεμβράνας· δεύτερον τὰ πλύνουν εἰς δέξειδιον ἢ λευκὸν οἶνον, καὶ τὰ ἐξαπλόνουν ἐπὶ σανιδίου εἰς τὸν ἀέρα διὰ νὰ στεγνώσωσι· μετέπειτα ἐντελῶς ἀλατίζουν αυτὰ, μὲ τὴν χεῖρα τρίβοντες ὄμοι τὸ ἄλας καὶ τὰ ὡά· ἀκολούθως βαλλεται τὸ ταρίχευμα τοῦτο εἰς σόκκον, καὶ σφίγγεται διὰ νὰ στραγγίσῃ τὸ ύγρον· τέλος δὲ, στοιβαῖται εἰς βαρέλια, καὶ εἶναι ἥδη ἔτοιμον διὰ πώλησιν.

Τὸ χαβιάριον, τὸ γινόμενον ἐπὶ τῶν ὄχθῶν τῆς Κασπίας, στέλλεται ὡς ἐπιτοπλεῖστον διὰ τοῦ Βόλγα εἰς τὴν Μόσχαν· τὸ δὲ ἔξαγόμενον ἀπὸ τοὺς λιμένας τοῦ Ειξείνου Πόντου καὶ τῆς Μαιώτιδος Λίμνης ἀγοράζεται εἰς Ἀστραχάν ὑπὸ Ἐλλήνων καὶ Ἀρμενίων· τὸ 1833 ἔχηθησαν ἐκ τῶν λιμένων τούτων 45,852 πούδια, ὅκαδες 600,000 περίπου· εἶναι δὲ τοῦτο κατώτερον τοῦ γινομένου ἐπὶ τῆς Κασπίας. Τὸ περισσότερον ἀναλίσκεται εἰς τὴν Ῥωσσίαν, Τουρκίαν, καὶ Ἐλλαδα· στέλλεται ὅμως καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν, εἰς δὲ τὴν Ἀγγλίαν ὀλιγότατον.

ΗΟΙΚΟΝ ΝΟΗΜΑ ΜΙΑΣ ΟΡΑΣΕΩΣ.

ΕΙΔΕΝ εἰς μίαν ὅρασιν ὁ μέγας Ἀντώνιος, δτὶ ὁ κόσμος ὅλος ἦτο σκεπασμένος ἀπὸ παγίδας· παγίδας εἰς τοὺς κομπους καὶ εἰς τὰ περιβόλια· παγίδας εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ εἰς τὰς πλατείας· παγίδας εἰς τὰ παλατία τῶν ἀρχόντων, καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν πτωχῶν· παγίδας μίσα εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὰ θυσιαστήρια, παγίδας εἰς κάθε τόπον. Καὶ τί τάχα δηλοῦ ἡ ὅρασις αὗτη; παγίδες εἶναι τοῦ κόσμου αἱ πλόναι καὶ αἱ ἀπόται, αἱ φροντίδες καὶ μέριμναι· παγίδες, αἵτινες πιάνουσιν ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἀπὸ τὸν λαιμὸν, ἀπὸ τὰ ὄμράτια, ἀπὸ τὸν νοῦν, ἀπὸ τὴν

χαρδίαν· παγίδες, αἵτινες κρατοῦν ἄνδρας, γυναικας, καὶ παιδία, νέους καὶ γέροντας. Ἐκεῖνος θέλει νὰ κάμη προσευχὴν, θέλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, θέλει νὰ ἔξομολογηθῇ, θέλει νὰ μεταλάβῃ, θέλει, τέλος παντων, νὰ διορθωθῇ· ἀλλ' εἶναι πιασμένος ἀπὸ τὴν παγίδα τοῦ κόσμου. Νὰ κάμη προσευχὴν; ἀλλ' ἔχει εἰς τὸν νοῦν χιλίας φροντίδας οἰκιακάς. Νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν; ἀλλ' ἔχει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ παλάτιον, νὰ τελειώσῃ ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν· ἔχει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἀγοράν, νὰ ἔδῃ ἐκείνην τὴν πραγματείαν. Νὰ ἔξομολογηθῇ, καὶ νὰ μεταλάβῃ; δὲν εὑρίσκει οὔτε τὴν ἡμέραν, οὔτε τὴν ἡμέραν, οὔτε τὴν στιγμήν. Οὕτω περνᾶ ἡ ἡμέρα χωρὶς προσευχὴν, περνᾶ ἡ ἑορτὴ χωρὶς λειτουργίαν, περνᾶ ὁ χρόνος χωρὶς μετάνοιαν, περνᾶ ὅλος ὁ δρόμος τῆς ζωῆς μὲ τὰς φροντίδας τοῦ κόσμου, χωρὶς κάμψιαν ἔννοιαν τοῦ Θεοῦ. Καὶ πῶς νὰ ἥναι ἔννοια Θεοῦ ἐκεῖ, ὅπου εἶναι αἱ φροντίδες τοῦ κόσμου; Λέγει ὁ μέγας Κύριλλος, ‘Ἐν θορυβουμένω καὶ ἀγωνίας ἔχοντι νῷ, οὔτε ἔννοιά τις τῶν καλῶν, οὔτε Θεοῦ χάρις ἐγγίγνεται.’ Νερὸν τεταραγμένον, ὅπου δὲν φαίνεται ἡ ὄψις! ‘Ω πόσον μέγα ἐμπόδιον εἶναι πρὸς τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου ὁ κόσμος!—ΜΗΝΙΑΤΗΣ.

ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΤ ΠΡΩΤΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΝ.

ΕΚ τοῦ ἐπομένου βλέπομεν πόσον ἀσήμαντος ἦτο κατ' ἀρχὰς ὁ ἐπισημότατος τῶν Ἀμερικανῶν φιλοσόφων Βενιαμίν Φραγκλῖνος.

“Οτε—λέγει—πρῶτον ἔφεσα εἰς Φιλαδέλφειαν, ἥμην ἐνδυμένος πενιχρότατα, σκεπασμένος ἀπὸ κονιορτὸν καὶ ἀκαθαρσίαν, πλήρεις δὲ ἀπὸ κάλτας καὶ ὑποκαμισα ἔχων τὰς ἐπὶ τῶν φορεμάτων θήκας μου. Ψυχὴν μὴ γνωρίζων εἰς δλην τὴν πόλιν, δὲν ἤξευρα ποῦ νὰ ζητήσω κατάλυμα. Κοπιασμένος ἀπὸ περίπατον, κωπηλατημα, καὶ ἀγρυπνίαν, ἐπεινοῦσα καὶ ὑπερβολικά· ὅλον δὲ τὸ ἀργύριόν μου συνίστατο εἰς ἐν Ολλανδικὸν ταλλαρον, καὶ ἐνὸς σιλλινίου χαλκινα νομίσματα, τὰ ὅποια ἔδωκα εἰς τὸν περαματάρην διὰ ναῦλον. Ἐπειδὴ ὅμως εἶχα βοηθήσειν εἰς τὴν κωπηλασίαν, τὰ ἀπίβαλε κατὰ πρῶτον, ἀλλὰ τὸν ἐβίασα νὰ τὰ λάβη. ‘Ο ἀνθρώπος εἶναι κάποτε γενναιότερος ὅταν ἔχῃ ὀλίγον, παρ' ὅταν ἔχῃ πολύ· ἵσως διότι εἰς τὴν πρώτην περίστασιν ἐπιθυμεῖ νὰ κρύψῃ τὴν πτωχείαν του.

‘Αποβὰς, ἐπεριπατούν κυττάζων προσεκτικῶς ἐνθεν κάκειθεν, ἐωσοῦ ἔφεσα εἰς τὴν Οδὸν τῆς Αγορᾶς, ὅπου ἀπήντησα τέχνον τι μὲ ἐν φωμίον· πολλάκις εἶχα γευματίσειν ἀπὸ ξηρὸν ἄρτον· ἡρώτησα δὲ πόθεν τὸ ἡγόρασε, καὶ ὑπῆγα κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ ἄρτοπωλεῖον, τὸ ὅποιον μὲ ἔδειξε. ‘Εξήτησα παξιμάδια, ἐλπίζων νὰ εῦρω καθὼς ἔκεινα τὰ ὅποια εἶχαμεν εἰς Βοστῶνα· ἀλλὰ φαίνεται δτὶ δὲν ἔκαμναν τοιαῦτα εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν. ‘Ἐπειτα ἔξήτησα φωμίον τριῶν σολδίων, ἀλλὰ δὲν εἶχαν τοσαύτης τιμῆς. ‘Αγνοῶν τὰς τιμὰς,

ώς καὶ τὰ διάφορα εἶδη, τὸν ἐπαρακάλεσα νὰ μὲ δώσῃ φωμίον τριῶν σολδίων ἀξίας, ὅπουαστόποτε λογῆς. Μὲ ἔδωκε τρεῖς μεγάλους ἄρτους· ἔμεινα ἐκστατικὸς ὅτι ἐλαβα τόσον πολὺ, τοὺς ἐπῆρα μ' ὅλον τοῦτο, καὶ, ἐπειδὴ δὲν ἔχωρουν εἰς τὰς Θήκας μου, ἐπροπάτουν μὲ τοὺς δύο ύπὸ τὰς μασχαλας μου, τρώγων τὸν τρίτον. Εἰς τοιαύτην καταστασιν ἐμβῆκα ἀπὸ τὴν 'Οδὸν τῆς Ἀγορᾶς εἰς τὴν Τετάρτην 'Οδὸν, καὶ ἐπέρασα ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας τοῦ μέλλοντος πενθεροῦ μου. 'Η μελλόνυμφος κόρη, στέκουσα εἰς τὴν Θύραν, μὲ παρετήρησε, καὶ ἐστοχασθῇ δικαίως ἀλλόκοτον καὶ κωμικὸν τὸ φαινόμενόν μου.

'Αφοῦ ἔκαμα ἔνα γῆρον, τρώγων καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ περιπάτου, εὐρέθην εἰς τὴν ὁχθην τοῦ ποταμοῦ, σιμὰ τοῦ πλοιαρίου μὲ τὸ ὄποιον ἥλθα. 'Ἐμβῆκα εἰς αὐτὸ διὰ νὰ πίω ὀλίγον νερὸν ἀπὸ τὸν ποταυόν. 'Ἐπειδὴ δὲ ἡμην χορτασμένος μὲ τὸν πρῶτον ἄρτον, ἔδωκα τοὺς ἄλλους δύο εἰς τέκνον καὶ γυναικα, ἢτις εἶχεν ἐλθεῖν μαζῇ μας ἐπὶ τοῦ πλοιαρίου, καὶ ἢτις ἐπερίμενε νὰ ἔξακολουθήσῃ τὸ ταξείδιόν της. Οὕτω δροσισθεὶς, ἐπανέστρεψα εἰς τὴν ὁδὸν, ἡ ὄποια τώρα ἔγειρεν ἀπὸ καλοενδυμένους ἀνθρώπους, ύπαγοντας ὅλους κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος. Τοὺς ἐσυνώδευσα, καὶ ὠδηγήθην εἰς μεγάλην ἐκκλησίαν σιμὰ τῆς ἀγορᾶς· ἐκάθισα δὲ, καὶ, ἀφοῦ ἐθεώρησα τρεγύρω μου διὰ μερικὴν ἥραν, μὴν ἀκούων τίποτε, καὶ ὡν ὑπερβολῆ νυσταγμένος ἀπὸ τὸν κόπον καὶ τὴν ἀγρυπνίαν τῆς νυκτὸς, ἐπεστα εἰς βαθὺν ὕπνον, ὅστις ἐκράτησεν ἐώσον διελύθη ἡ συνέλευσις· τότε δὲ εἰς ἔλαβε τὴν καλοσύνην νὰ μ' ἔξυπνιση. Αὕτη λοιπὸν ἦτον ἡ πρώτη οἰκία εἰς τὴν ὄποιαν εἰσῆλθον, ἡ εἰς τὴν ὄποιαν ἐκοιμήθην, εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν.

ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΟΣ ΕΘΗΓΗΣΙΣ.

ΠΑΣΙΓΝΩΣΤΟΝ εἶναι ὅτι τὰ φιλοδωρήματα ἥσαν τὸ πάλαι, ὡς καὶ τὴν σήμερον, συνήθη καὶ ἀναπόφευκτα εἰς τὴν Ἀνατολήν. Κἀποτε δ' ἐγίνοντο μὲ σκαπόν τινα ἴδιαίτερον, ὡς εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα·

"Οσον ὁ Δαρεῖος ἐπροχωροῦσεν εἰς τὰ μέρη τῆς Σκυδίας, τόσον ηὗξανεν ἡ σιταδεία τοῦ στρατεύματός του. "Οτε δὲ κατήντησεν εἰς ἐσχάτην ἀναγκην, ἥλθε πρὸς αὐτὸν μηνυτής ἀπό τινα Σκύθην ἡγεμόνα, φέρων ὡς φιλοδώρημα ἐν πουλίον, ἐνα ποντικὸν, ἐνα βάτραχον, καὶ πέντε τόξα. 'Ο βασιλεὺς ἐμβῆκεν εἰς περιέργειαν νὰ μάθῃ τὸ σημανόμενον αὐτοῦ τοῦ χαρίσματος· ἀλλ' ὁ ἀπεσταλμένος ἀπεκρίθη, ὅτι εἶχε λάβειν προσταγὴν νὰ τὸ παραδώσῃ, καὶ τίποτε περισσότερον· καὶ ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Περσίας νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ εῦρῃ τὸ νόημα. Κατ' ἄρχας ὁ Δαρεῖος ἐνόμισεν ὅτι οἱ Σκύθαι ἔστεργαν νὰ τοῦ παραδώσωσι τὴν ἔηραν καὶ τὰ ὄδατα, ἔξεικονεξόμενα εἰς τὸν ποντικὸν καὶ τὸν βάτραχον· ὡς καὶ τὸ ἵππικὸν αὐτῶν, τοῦ ὄποιου ἡ ταχύτης παριστάνεται ἀπὸ τὸ πουλίον· καὶ

συγχρόνως ἔαυτοὺς μὲ τὰ ὅπλα, σημανόμενα ύπὸ τῶν τόξων. 'Ο Γωβρύας ὅμως ἔξηγησε τὸ αἰνιγμα κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον· 'Ἐξεύρετε, εἰπε πρὸς τοὺς Πέρσας, 'ὅτι, ἂν δὲν πετάξετε ὡς τὰ πουλία, ἂν δὲν κρυφῆτε εἰς τὴν γῆν ὡς οἱ ποντικοί, καὶ ἂν δὲν κολυμβήσετε ὡς οἱ βατραχοί, δὲν θέλετε ἐμπορέσειν ν' ἀποφύγετε τὰ τόξα τῶν Σκυδῶν.'

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΑΡΑΒΙΚΑΙ.

Ο ΜΩΡΟΣ γνωρίζεται ἀπὸ ἓς χαρακτηριστικά·— ὄργιζεται ἀναιτίως· ὅμιλει ἀνωφελῶς· ἐμπιστεύεται εἰς τὸν καθένα· μεταλλάσσει εὐχόλως· ζητεῖ δ, τι δὲν τὸν ἀνήκει· καὶ δὲν ἔξεύρει νὰ διακρίνῃ φίλον ἀπὸ ἔχθρον.

'Η ζωὴ συνίσταται εἰς τὴν αὐτάρκειαν, οὐχὶ δὲ εἰς τὸ περίστευμα.

Δὲν λογίζεται τις ἄνθρωπος, ἐνόσω κυριεύεται ἀπὸ τὴν ὄργην.

Δύο εἶναι τὰ πράγματα, διὰ μέσου τῶν ὄποιων χάνονται οἱ ἄνθρωποι,—τὰ περιστὰ κτήματα, καὶ τὰ περιστὰ λόγια.

Νέος χωρὶς μετανόησιν εἶναι ὡς οἶχος χωρὶς στέγην.

Εὐρίσκονται τρία τινὰ πράγματα, τὰ ὅπατα δὲν ἀναγνωρίζονται παρὰ εἰς τρεῖς περιστασεις·—δὲν γνωρίζεται ὁ ἀνδρεῖος εἰμὴ εἰς τὸν πόλεμον· οὐδὲ ὁ φρόνιμος εἰμὴ εἰς καιρὸν ὄργης· καὶ ὁ φίλας εἰς τὴν δυστυχίαν.

Μία ἡμέρα τοῦ φραγίμου ἀξίζει περισσότερον ἀφ' ὅλην τὴν ζωὴν τοῦ ἄφρονας.

ΠΟΣΟΝ διαφόρως φρονοῦν ἔθνη διάφορα περὶ τῆς ὥραιότητας τοῦ ἀνθρωπίνου σχήματος καὶ πρασώπου! 'Ροδοκόκκινος ὄψις εἶναι ἀσχημοσύνη φρικτὴ ἐπὶ τοῦ παραλίου τῆς Γανινέας· χείλη δὲ παχέα καὶ μύτη σιμηλογίζονται ὥραιότατα. Εἴς τινα ἔθνη, μακρὰ ὡτία, κρεμάμενα ἐπανω εἰς τὰς ὄμους, ἐλκύουν θαυμασμόν. Εἰς τὴν Κίναν, γυνὴ ἔχουσα πόδας ἀρκετὰ μεγαλους, ὥστε νὰ περιπατῇ μ' ευκαλίαν, θεωρεῖται ὡς ἀσχημοτάτη. Τινὰ τῶν εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν ἀγρίων ἔθνῶν δένουν τέσσαρα σανίδια περὶ τὰς κεφαλὰς τῶν τέκνων τῶν, καὶ αὖτα, ἐνῷ τὰ κόκκαλα εἶναι ἀκόμη τρυφερὰ καὶ χονδρώδη, συνθλίβουν αὐτὰς εἰς τετράγωναν σχεδὸν μαρφῆν.

Η ΑΔΕΛΦΙΚΗ ἀγάπη ἥτον ἀρετὴ ἔξοχος τῶν πρώτων Χριστιανῶν. Τόσον μεγάλα δείγματα φιλανθρωπίας ἐφαίνοντο κατ' ἐκείνους τοὺς αἰῶνας, ὥστε οἱ Ἑθνικοί, ἀν καθ' ὅλα ἔθαύμαζαν, πρὸ πάντων ὅμως ἔξεπλήσσαντο, βλέποντες τὴν Χριστιανικὴν φιλαδελφίαν. 'Ιδὲ πόσην κλίσιν ἔχουν μεταξύ των! κατήντησε παροιμιῶδες. 'Ακόμη καὶ ὅποτε διεφέροντα περὶ θρησκείας, εἶχαν ὑπομονὴν ἀμοιβαίαν, διὰ νὰ μὴ παραβῶσι τὸν περὶ ἀγάπης μέγαν νόμον τοῦ Χριστιανισμοῦ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ.

Ο ΑΡΙΘΜΟΣ τῶν ἐφημερίδων εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν καὶ Ἰρλανδίαν ἔσυμποσοῦτο τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1837 εἰς 370· ἐκ τούτων 51 ἐδημοσιεύοντο εἰς τὸ Λονδῖνον, καὶ 190 εἰς τὰς Ἀγγλικὰς ἐπαρχίας· 53 εἰς τὴν Σχωτίαν, καὶ 76 εἰς τὴν Ἰρλανδίαν. Κατ' ἔτος ἔξεδίδοντο διὰ τὰς ἐφημερίδας ταύτας περὶ τὰ 45,000,- 000 χαρτοσήμων.

Ο δὲ ἀριθμὸς τῶν ἐβδομαδικῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων (όχι ἐφημερίδων), ὅσα ἐδημοσιεύοντο εἰς Λονδῖνον κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ἥτον ὡς 50. Οκτὼ ἡ δέκα ἐκ τούτων, τὰ ἀξιολογώτερα, ἐπωλοῦσαν καθ' ἐβδομάδα σχεδὸν 200,000 ἀντίτυπα, ἢ περίπου 10,000,000 κατ' ἔτος.

Τὰ μηνιαῖα περιοδικὰ τοῦ Λονδίνου ἀνέβαιναν εἰς 236. Ἐκτὸς τούτων ὑπῆρχαν καὶ 34 κατὰ τρίμηνον ἐκδιδόμενα. Ο ἀριθμὸς τῶν περιοδικῶν τῶν πωλουμένων τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἔκαστου μηνὸς ἀνέβαινεν εἰς 500,000 ἀντιτύπων· ἡ δὲ ποσότης τοῦ εἰς ἀγοράν τῶν 500,000 τούτων ἔξοδευομένου ἀργυρίου ἐλογαριάζετο ὡς 25,000 λίτραι στηρλίναι.

Απὸ τὸ 1800 ἕως τὸ 1827 ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν 15,888 νέα συγγράμματα, (ἐκτὸς δηλαδὴ μετατυπώσεων καὶ φυλλάδων), ἥτοι 588 νέα βιβλία κατ' ἔτος. Απὸ δὲ τὸ 1828 ἕως τὸ 1836 τὰ δημοσιευθέντα νέα συγγράμματα ἦσαν ὡς ἀκολούθως·

Ἐτος.	Συγγράμματα.	Τόμοι.
1828	842	1105
1829	1064	1413
1830	1142	1592
1831	1105	1619
1832	1152	1525
1833	1180	1567
1834	1220	1494
1835	1382	1713
1836	1332	1573

Ἐλογαριάσθη ὅτι τὰ ἐκδιδόμενα εἰς Μεγάλην Βρετανίαν κατὰ τὸ διάστημα ἑνὸς ἔτους περιοδικὰ συγγράμματα περιλαμβάνουν πλειοτέρας κόλλας χαρτίου, παρ' ὅλα τὰ βιβλία, ὅσα ἐτυπώθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφικῆς τέχνης μέχρι τοῦ 1500.

Ο ἀκόλουθος πίναξ δεικνύει πόσοι τόμοι ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν Γαλλίαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ πόσοι ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν εἰς τὴν Γαλλίαν, κατὰ τέσσαρας διαφόρους ἐποχάς·

	Τόμ. ἱς Γαλ. εἰς Ἀγ.	Τόμ. ἱξ Ἀγ. εἰς Γαλ.
1821	81,127	19,086
1825	178,366	19,036
1830	108,897	12,714
1832	84,954	19,682

Ἡ μεγάλη διαφορὰ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν βιβλίων, ὅσα ὑπάγουν ἀπὸ τὸν Ἑνακτόπολην εἰς τὸν ἄλλον, προέρχεται ἐκ τῶν ἐφεξῆς·—Γερμανικὰ καὶ Ἰταλικὰ βιβλία πέμπονται εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὡς ἐπιτοπλεῖστον διὰ τῶν Παρισίων· Γάλλοι βιβλιοπόλαι μετατυπόνουν πλῆθος Ἀγγλικῶν συγγραμμάτων, τὰ ὅποια πωλοῦνται εἰς τὴν Εὐρώπην πολὺ εὐθηνότερον παρ' Ἀγγλικὰ βιβλία τυπωμένα εἰς τὴν Ἀγγλίαν· καὶ, τέλος, μεταφράσεις Ἀγγλικῶν βιβλίων εἰς τὴν Γαλλίαν εἶναι πολὺ συχνότεραι παρὰ μεταφράσεις Γαλλικῶν βιβλίων εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

ΠΕΡΙ ΚΑΝΑΔΩΝ.

ΤΑ εἰς τὴν Βόρειον Αμερικὴν Βρετανικὰ κτήματα διαιροῦνται εἰς πέντε ἐπαρχίας, "Ανω Κάναδαν, Κάτω Κάναδαν, Νέον Βρυσούϊκον, Νέαν Σχωτίαν, Πρίγκιπος Ἐδουάρδου Νῆσον, καὶ Νέαν Γῆν.

Ἐκάστη τῶν ἐπαρχιῶν τούτων ἔχει κυβερνήτην, ἢ ἀντικυβερνήτην, Νομοθετικὸν Συμβούλιον, διοριζόμενον ὑπὸ τῆς βασιλίσσης, καὶ Συνέδριον Ἀντιπροσώπων, ἐκλεγόμενον ὑπὸ τῶν κατοίκων.

Ἐκάστη τὴν Κάτω Κάναδαν, τὸ μὲν Νομοθετικὸν Συμβούλιον συνίστατο ἀπὸ 34 μέλη, ἐπὶ ζωῆς διοριζόμενον· τὸ δὲ Συνέδριον τῶν Ἀντιπροσώπων ἀπὸ 88 μέλη, ἐκλεγόμενον ἀπὸ τοὺς πλέον εὔκαταστάτους τῶν κατοίκων. Τὴν σήμερον εύρισκεται εἰς ἐπανάστασιν ἡ ἐπαρχία αὕτη.

Εἰς τὴν "Ανω Κάναδαν τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον σύγκειται ἀπὸ 17 μέλη, τὸ δὲ Συνέδριον τῶν Ἀντιπροσώπων ἀπὸ 50.

Εἰς τὴν Κάτω Κάναδαν οἱ νόμοι εἶναι μέρος μὲν Ἀγγλικοί, μέρος δὲ Γαλλικοί· ἀλλ' εἰς τὴν "Ανω Κάναδαν, ὡς καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐπαρχίας, εἶναι ὅλως Ἀγγλικοί·

Ἐπαρχίαι.	Πληθυσμὸς τὸ 1834	Γετραγωνικὴ Μίλια.	Ἐξαγωγαὶ 1834.	Ε.σαγωγαὶ 1834.
Κάτω Κάναδα	549,002	:50,000 {	£613,598	£1,339,624
"Ανω Κάναδα	336,461	00,000 {		
Νέον Βρυσούϊκον	119,451	27,704	220,418	519,061
Νέα Σχωτία	142,548	18,742 {	88,014	285,244
Πρίγκ. Ἐδουάρδου Νῆσος	32,292	2,131 {		
Νέα Γῆ	60,088	35,913	181,566	353,981
Οπικὸς Αριθμὸς	1,239,851			